DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 20 maja 1938 r.

Nr 14

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

USTAWY:

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SKARBU ORAZ PRZEMYSŁU I HANDLU:

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU:

OBWIESZCZENIA URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

Z MINISTERSTWA SKARBU:

OGŁOSZENIA.

354

USTAWA

z dnia 4 maja 1938 r.

o uporządkowaniu wspólnot gruntowych.

DZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

Art. 1. Przepisom ustawy niniejszej podlegają:

1) na obszarze województw środkowych i wschodnich:

a) nieruchomości zapisane w tabelach likwidacyjnych i nadawczych oraz w innych aktach, dotyczących uwłaszczenia włościan, jako wspólna własność dwu lub więcej dawnych gromad wioskowych (włościańskich, drobnoszlacheckich), osadzkich lub miejskich lub jako wspólna własność tych gromad z niektórymi gospodarzami z innych wsi, osad lub miast;

b) pastwiska, zwane wspólnymi z dworem oraz wygony dworskie, na których gospodarstwa drobnoszlacheckie lub osady tabelowe (gospodarstwa nadziałowe) mają prawo pasania inwentarza wspólnie z dworem lub też wspólnie z gospodarstwami nadziałowymi oraz pastwiska zwane wspólnymi wygonami, stanowiące wspólną własność dworu i wsi lub dworu, wsi i drobnej szlachty z prawem użytkowania, ograniczonym wyłącznie do pasania inwentarza;

c) nieruchomości, zapisane w tabelach likwidacyjnych i nadawczych oraz w innych aktach, dotyczących uwłaszczenia włościan, jako wspólna własność ogółu lub niektórych gospodarzy dawnej gromady wioskowej (włościańskiej, drobnoszlacheckiej), osadzkiej lub miejskiej;

d) nieruchomości, otrzymane na wspólną własność tytułem wynagrodzenia za zniesione służebności lub w wyniku podziału gruntów wspólnych, określonych w punkcie niniejszym lit. a) i b) pomiędzy poszczególne gromady;

e) nieruchomości, uzyskane na wspólną własność przez właścicieli rozparcelowanych gruntów dworskich w wyniku podziału wspólnych gruntów wsi i dworu;

f) nieruchomości, nabyte przez spółki włościańskie przy udziale b. ros. Włościańskiego Banku Ziemskiego;

g) nieruchomości, użytkowane wspólnie przez dawne gromady drobnoszlacheckie (okolice, zaścianki);

h) nieruchomości, użytkowane wspólnie przez dawne gromady drobnoszlacheckie (okolice, zaścianki) i dwór;

2) na obszarze województw południowych oraz cieszyńskiej części województwa śląskiego:

a) nieruchomości wspólnie posiadane lub użytkowane przez dwie lub więcej dawnych gmin;

b) nieruchomości wspólnie posiadane lub użytkowane przez byłe zwierzchności (dominia) i dawne gminy lub dawnych poddanych;

c) nieruchomości, użytkowane przez wszystkich lub przez niektórych członków dawnej gminy (części dawnej gminy) lub przez wspólności gospodarcze mocą uczestnictwa osobistego lub połączonego z posiadaniem gruntu oraz nieruchomości używane wspólnie lub kolejno przez współuprawnionych;

d) nieruchomości, które podlegały wspólnemu użytkowaniu, określonemu w pkt 2) lit. a) i b), a podzielone zostały bez zezwolenia władz i bez ujawnienia podziału w księgach gruntowych;

e) nieruchomości, odstąpione do wspólnego użytkowania i wspólnego posiadania gminie, miejscowości lub ogółowi uprawnionych na podstawie patentu cesarskiego z 5 lipca 1853 r. (Dz. U. P. Nr 130);

f) nieruchomości, stanowiące dobro gminne i podlegające wspólnemu użytkowaniu.

Art. 2. Przepisom ustawy niniejszej nie podlegają nieruchomości, określone w art. 1, jeżeli:

1) stanowią majątek gromad i związków samorządowych;

2) stanowią wspólną własność b. mieszczan - nie rolników;

3) są użytkowane przez spółki szałaśnicze, działające na obszarze cieszyńskiej części województwa śląskiego.

Art. 3. Ustawa niniejsza normuje:

1) podział gruntów wspólnych;

2) ustalenie na rzecz poszczególnych uprawnionych prawa współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych;

3) zagospodarowanie niepodzielonych gruntów wspólnych;

4) rozporządzanie gruntami wspólnymi.

Art. 4. W rozumieniu ustawy niniejszej wyrażenie:

1) „wspólne grunty wielogromadzkie" — oznacza nieruchomości, określone w art. 1 pkt 1) lit. a) i pkt 2) lit. a);

2) „wspólne grunty wsi i dworu" oznacza nieruchomości, określone w art. 1 pkt 1) lit. b) i h) oraz pkt 2) lit. b);

3) „wspólne grunty gromadzkie" oznacza nieruchomości określone w art. 1 pkt 1) lit. c) — g), pkt 2) lit. c) — f);

4) „dawna gromada" oznacza:

a) gromadę lub gminę w rozumieniu przepisów, obowiązujących przed wejściem w życie ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej

zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294);

b) wsie, okolice, zaścianki i miasteczka drobnoszlacheckie;

5) „b. mieszczanie - rolnicy" oznacza obecnych posiadaczy działek, utworzonych w drodze uwłaszczenia na mocy art. 2 prawa z dnia 9 listopada (28 października) 1866 r. o zniesieniu w miastach stosunków dominialnych (Dz. Praw. t. 66, Nr 216), z którymi związany jest udział w gruntach wspólnych;

6) „b. mieszczanie - nie rolnicy" oznacza obecnych posiadaczy działek, utworzonych w drodze uwłaszczenia na mocy art. 14 prawa z dnia 9 listopada (28 października) 1866 roku o zniesieniu w miastach stosunków dominialnych (Dz. Praw t. 66, Nr 216), z którymi związany jest udział w gruntach wspólnych.

DZIAŁ II.

Podział gruntów wspólnych i ustalenie prawa współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych.

Rozdział I.

Zasady podziału gruntów wspólnych.

Art. 5. (1) Postępowanie, dotyczące podziału gruntów wspólnych, powinno obejmować wszystkie grunty wspólne, do których ci sami uprawnieni mają wspólne prawo własności, posiadania lub użytkowania.

(2) Przy podziale gruntów wspólnych znosi się służebności i prawa do świadczeń z gruntów wspólnych oraz ustala się prawa do terenów zabudowanych.

(3) Nieruchomości, przyległe do gruntów wspólnych, władza może objąć postępowaniem podziałowym, jeżeli jest to niezbędne dla racjonalnego przeprowadzenia podziału.

(4) Dopuszcza się częściowe zniesienie wspólnoty w przypadku, gdy tylko część wspólnoty nadaje się do indywidualnego zagospodarowania.

Art. 6. (1) Nie podlegają podziałowi:

1) grunty wspólne, stanowiące obszary wodne;

2) wspólne grunty gromadzkie, stanowiące pastwiska, położone powyżej 1.000 metrów nad poziomem morza;

3) grunty wspólne gromadzkie, położone na wysokości od 500 do 1000 metrów nad poziomem morza, jeżeli posiadają płytką warstwę rodzajną, nie nadającą się na rolę lub łąki;

4) pastwiska, których zmiana użytkowania na rolę lub łąkę byłaby gospodarczo nieuzasadniona oraz pastwiska, które powinny być zachowane dla celów hodowlanych.

(2) Przepis ust. (1) pkt 3) i 4) nie ma zastosowania w przypadkach, gdy podział został faktycznie dokonany.

(3) Władza może wyłączyć od podziału:

1) grunty wspólne, które są na skutek swego położenia narażone na uszkodzenie przez niszczące wylewy, zasypanie, usunięcie, obrywanie się brzegów lub spłókanie warstwy rodzajnej;

2) grunty wspólne, na których prowadzone jest wydobywanie minerałów, przynależnych do gruntów w rozumieniu art. 1 ust. (5) prawa górniczego lub przepisów, dotyczących żywic ziemnych oraz grunty wspólne, na których są pola naftowe;

3) wspólne grunty gromadzkie:

a) które ze względów gospodarczych uprawnieni chcą zachować w niepodzielności dla dalszego wspólnego użytkowania;

b) wskutek podziału których przynajmniej 3/4 uprawnionych otrzymałoby obszar za mały dla gospodarczego wykorzystania;

c) w części, obejmującej tereny pod zabudowaniami mieszkalnymi i gospodarczymi oraz przeznaczonymi na cele użyteczności publicznej i w ogóle tereny lub ich części, co do których władze, powołane do sporządzania planów zabudowania na podstawie art. 21 i 23 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli w brzmieniu, zmienionym ustawą z dnia 14 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 56, poz. 405) (sfera interesów mieszkaniowych miast i regiony) zgłosiły wnioski, stwierdzające, że projektowany podział stoi w sprzeczności z zamierzeniami regulacyjnymi tych władz i mógłby uniemożliwic urzeczywistnienie tych zamierzeń albo spowodować znaczne trudności w ich urzeczywistnieniu;

4) grunty wspólne leśne oraz łąki bagniste, których podział uzna Minister Spraw Wojskowych lub upoważniona przez niego władza wojskowa za niewskazany ze względu na interes obrony Państwa.

Art. 7. Każdy z uprawnionych przy podziale gruntów wspólnych otrzymuje z nich obszar na zasadach następujących:

1) jeżeli obszar, odpowiadający udziałowi w gruntach wspólnych, został ściśle oznaczony w dokumentach, każdemu z uprawnionych wydziela się równowartość oznaczonej części obszaru; jeżeli obszar gruntów wspólnych w rzeczywistości jest niezgodny z obszarem oznaczonym w dokumentach, każdemu z uprawnionych wydziela się równowartość części obszaru odpowiednio zwiększoną lub zmniejszoną;

2) jeżeli grunty wspólne od lat dziesięciu przed wszczęciem postępowania o podział tych gruntów znajdują się w podzielnym bezspornym posiadaniu, każdemu z uprawnionych wydziela się obszar, odpowiadający rzeczywiście dokonanemu podziałowi, chociażby podział ten nie odpowiadał udziałom oznaczonym w dokumentach; jeżeli wskutek faktycznego podziału powstała gospodarczo szkodliwa szachownica lub nadmierne zwężenie, władza może przeprowadzić inny podział przy uwzględnieniu wartości obszaru posiadanego przez każdego uprawnionego; zastępcy prawni małoletnich i bezwłasnowolnych (art. 20) mogą w przeciągu 3 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania zgłaszać sprze-

ciw co do podziału gruntów wspólnych, dokonanego przez zainteresowanych, jeżeli podział ten został dokonany w czasie małoletności lub bezwłasnowolności i jeżeli małoletni lub bezwłasnowolni nie byli reprezentowani przy podziale przez swych prawnych zastępców;

3) w przypadkach, nie przewidzianych w pkt 1) i 2), każdy z uprawnionych otrzymuje obszar, odpowiadający jego udziałowi w gruntach wspólnych, ustalonemu na zasadach, zawartych w art. 8, jeżeli zasady te nie zostały ustalone w umowie lub w uchwale, przewidzianej w art. 27 ust. (1).

Art. 8. (1) We wspólnych gruntach wielogromadzkich udziały poszczególnych gromad ustala się w stosunku do posiadanego przez każdą z dawnych gromad obszaru, z którym związany jest udział w gruntach wspólnych.

(2) We wspólnych gruntach wsi i dworu udziały ustala się w stosunku do obszaru, posiadanego przez właściciela gruntów dworskich oraz uprawnione wsie z tym ograniczeniem, że udział właściciela gruntów dworskich nie może przekraczać $^1/_3$ wartości gruntów wspólnych.

(3) We wspólnych gruntach gromadzkich, w których udział ma gmina (gromada, gromady), udział ten ustala się w wysokości, odpowiadającej $^1/_{10}$ wartości gruntów wspólnych. Pozostałe udziały określa się przy odpowiednim zastosowaniu przepisów ust. (4).

(4) We wspólnych gruntach gromadzkich udział poszczególnych uprawnionych ustala się w ten sposób, że połowę wartości gruntów wspólnych dzieli się pomiędzy uprawnionych w równych częściach, drugą połowę w stosunku do posiadanego przez każdego z uprawnionych obszaru, z którym związany jest udział w gruntach wspólnych, lub w stosunku do ilości inwentarza w przypadkach, gdy ilość inwentarza została ustalona w dokumentach.

(5) We wspólnych gruntach gromadzkich, należących do b. mieszczan-rolników i b. mieszczan-nie rolników, udział każdej grupy ustala się przez podzielenie pomiędzy grupy b. mieszczan-rolników i b. mieszczan-nie rolników $^1/_4$ wartości gruntów wspólnych w równych częściach, a $^3/_4$ w stosunku do posiadanego przez każdą grupę obszaru, z którym związany jest udział w gruntach wspólnych.

Art. 9. (1) Należy wydzielać każdemu z uprawnionych obszary zależnie od celowości gospodarczej w miarę możności w jednej obwodnicy.

(2) Jeżeli wydzielenie obszaru o wartości ściśle odpowiadającej wartości udziału jest technicznie niemożliwe, dla wyrównania różnic między wartością działek wydzielonych, a wartością udziału w gruntach wspólnych można stosować dopłaty pieniężne w wysokości, nie przekraczającej 3% wartości udziału.

(3) Właścicielowi nieruchomości przyległej, włączonej do postępowania podziałowego na mocy art. 5 ust. (3), wydziela się działkę, odpowiadającą wartości nieruchomości włączonej o typie, zbliżonym w miarę możności do tej nieruchomości.

Art. 10. (1) Służebności, obciążające grunty wspólne oraz służebności, ustanowione na korzyść gruntów wspólnych, ulegają zniesieniu w drodze dobrowolnej umowy, a w braku tej umowy na zasadach, ustalonych w przepisach o zniesieniu służebności. Służebności: przejazdu, przegonu i wodopoju gospodarczo zbędne znosi się bez odszkodowania.

(2) Służebności, ustanowione ze względu na interes obrony Państwa, nie mogą być zniesione bez zgody Ministra Spraw Wojskowych lub upoważnionej do tego władzy wojskowej.

Art. 11. (1) Prawa do świadczeń z gruntów wspólnych ulegają zniesieniu za odszkodowaniem.

(2) Odszkodowanie z tytułu praw do świadczeń z gruntów wspólnych ustala się w gotówce przez pomnożenie rocznej wartości tych świadczeń przez 30.

(3) Władza może zamiast odszkodowania w gotówce wydzielić z gruntów wspólnych obszar, odpowiadający wartości znoszonych praw. Wartość wydzielonego obszaru ustala się na zasadach, przewidzianych w art. 34.

(4) Jeżeli świadczenia poszczególnych zobowiązanych na rzecz uprawnionych do świadczeń nie zostały ustalone w dokumentach lub w drodze dochodzenia, odszkodowanie, należne od każdego z zobowiązanych, ustala się w stosunku do jego udziału w gruntach wspólnych.

(5) Odszkodowanie może być rozłożone na raty płatne półrocznie przy oprocentowaniu 3 od sta rocznie. Spłata może trwać najwyżej 14 lat.

Art. 12. (1) Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wzniosły zabudowania na terenie wspólnoty, należącej do innych osób, lub też które, będąc współwłaścicielami wspólnoty, zajęły pod budynki i obejścia więcej przestrzeni, niżby im się z tytułu ich udziału należało, mogą wykupić tereny zabudowane wraz z podwórzem i obejściem gospodarskim na warunkach następujących:

1) cenę nabycia gruntów ustala się według zasad stosowanych przy określaniu ceny sprzedażnej parcelowanych gruntów państwowych;

2) osobom, które nie mają możności uiścić jednorazowo należnej ceny wykupu, może być przyznana pomoc kredytowa z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej;

3) jeżeli kredyt, przewidziany w pkt 2), nie zostanie przyznany lub przyznany zostanie tylko w części, władza może w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, cenę wykupu lub resztę tej ceny rozłożyć na spłaty najwyżej 15-letnie w ratach półrocznych z zabezpieczeniem na nabytych gruntach; wraz z ratami półrocznymi pobierane będą odsetki od zakredytowanej sumy w wysokości 3% w stosunku rocz-

nym; termin płatności pierwszej raty przypada po upływie trzech lat od daty wykonalności orzeczenia, ustalającego cenę wykupu; w tym trzyletnim okresie czasu nabywca winien uiszczać corocznie z góry odsetki od ceny wykupu w wysokości 3% w stosunku rocznym.

(2) Osoby, które bezspornie posiadały w ciągu 20 lat tereny zabudowane, odpowiadające warunkom, przewidzianym w ust. (1), nabywają na własność na mocy przedawnienia (zasiedzenia) tereny te wraz z podwórzem i obejściem gospodarskim.

Art. 13. (1) Wierzytelności i prawa zabezpieczone hipotecznie na gruntach wspólnych oraz wierzytelności z tytułu danin publicznych przenosi się na działki, wydzielone z podziału dla zobowiązanych do uiszczenia tych wierzytelności w stosunku do wartości lub obszaru tych działek.

(2) Wierzytelności, zabezpieczone na gruntach wspólnych na rzecz b. ros. Włościańskiego Banku Ziemskiego, przenosi się na działki, wydzielone z podziału zgodnie z warunkami umowy, zawartej przy udzielaniu pożyczki lub w stosunku do wartości lub obszaru wydzielonych działek.

(3) Działki, wydzielone w województwach środkowych i wschodnich ze wspólnych gruntów wsi i dworu na rzecz uprawnionych wsi, są wolne od obciążeń hipotecznych.

(4) Wierzytelności, zaciągnięte w województwach południowych na cele publiczne zabezpieczone hipotecznie przez gminę (gromadę) na gruntach wspólnych, przenosi się na działki, wydzielone na rzecz gminy (gromady). Za wierzytelności, nie znajdujące pokrycia w wartości wydzielonej działki, odpowiada gmina (gromada) pozostałym majątkiem.

(5) Wierzytelności i prawa, zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach przyległych, włączonych do postępowania podziałowego na mocy art. 5 ust. (3), przechodzą na działki, wydzielone właścicielowi tych nieruchomości.

(6) Wierzytelności, zabezpieczone hipotecznie na gruntach wspólnych, mogą być spłacone przed terminem płatności.

Rozdział 2.

Zasady ustalania praw współwłasności i charakteru prawnego niepodzielonych gruntów wspólnych.

Art. 14. (1) W przypadkach, gdy podział gruntów wspólnych nie jest dokonywany, na rzecz uprawnionych ustala się prawa współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych oraz w razie sporu charakter prawny tych wspólnot gruntowych.

(2) Udziały poszczególnych uprawnionych w gruntach wspólnych określa się w idealnych częściach.

Art. 15. (1) Przy ustalaniu praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych stosuje się odpowiednio przepisy art. 5 ust. (1) i (2), art. 7, 8, 10, 11 i 12.

(2) Dla określenia udziału w gruntach wspólnych wartość gruntów wspólnych ustala się w dowolnie przyjętej ilości jednostek szacunkowych bez przeprowadzania klasyfikacji i szacunku.

Rozdział 3.

Postępowanie.

Art. 16. Przedmiotem postępowania, unormowanego w dziale niniejszym, może być:

1) podział wspólnych gruntów wielogromadzkich;

2) podział wspólnych gruntów wsi i dworu;

3) podział wspólnych gruntów gromadzkich;

4) ustalenie prawa współwłasności niepodzielonych wspólnych gruntów gromadzkich;

5) segregacja wierzytelności, jeżeli nie została dokonana w toku postępowania, dotyczącego podziału gruntów wspólnych.

Art. 17. (1) Uczestnikami postępowania, unormowanego w ustawie niniejszej, są:

1) w postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów wielogromadzkich — dawne gromady;

2) w postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów wsi i dworu — właściciel gruntów dworskich i dawna gromada;

3) w postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów gromadzkich:

a) uprawnieni do użytkowania gruntów wspólnych;

b) gmina (gromada) jako podmiot praw majątkowych.

(2) Ponadto mogą brać udział w postępowaniu, obejmującym:

1) nieruchomości, przyległe do gruntów wspólnych — właściciel nieruchomości przyległej (art. 5 ust. (3));

2) zniesienie praw do świadczeń z gruntów wspólnych — uprawnieni do świadczeń;

3) przyznanie prawa własności terenów zabudowanych — osoby, użytkujące zabudowania;

4) segregację wierzytelności — wierzyciele.

Art. 18. (1) W postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów gromadzkich, wszyscy uczestnicy biorą udział bezpośrednio.

(2) W postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów wielogromadzkich oraz wspólnych gruntów wsi i dworu, w imieniu dawnej gromady występują uprawnieni do użytkowania gruntów wspólnych w każdej dawnej gromadzie. Uprawnieni ci biorą udział w postępowaniu bezpośrednio, jeżeli ich jest nie więcej niż trzech, w przeciwnym razie działają przez przedstawicieli w liczbie najwyżej trzech.

(3) W postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów wsi i dworu, właściciele gruntów dworskich biorą udział bezpośrednio, jeżeli ich jest nie więcej niż trzech, w przeciwnym razie

działają przez przedstawicieli w liczbie najwyżej trzech.

(4) Osoby uprawnione, wymienione w art. 17 ust. (2) pkt 2) i 3), biorą udział w postępowaniu bezpośrednio, jeżeli ich jest nie więcej niż trzech, w przeciwnym razie działają przez przedstawicieli w liczbie najwyżej trzech.

Art. 19. (1) Osoby, znajdujące się w bezspornym posiadaniu nieruchomości, biorą udział w postępowaniu, przewidzianym w dziale niniejszym, jeżeli grunty wspólne są wykorzystywane z tytułu posiadania nieruchomości, a prawo własności tej nieruchomości nie może być udowodnione dokumentami.

(2) Współwłaściciele nieruchomości, z którą związany jest udział w gruntach wspólnych, jeżeli w dniu dokonania ogłoszenia o wszczęciu postępowania są niepodzieleni faktycznie i prawnie, uważani są za jednego uczestnika i działają przez wybranego przez siebie przedstawiciela.

Art. 20. (1) W przypadkach, przewidzianych w art. 18 ust. (2), (3), (4) oraz art. 19 ust. (2), władza wyznacza przedstawicieli, jeżeli nie zostali wybrani przez uprawnionych.

(2) Dla osób, zamieszkałych poza obszarem gminy, objętej postępowaniem, przewidzianym w dziale niniejszym, które nie wzięły udziału w zebraniu, dotyczącym wyboru przedstawicieli oraz dla osób niezdolnych do działań prawnych i nie mających zastępcy prawnego, władza wyznacza zastępcę. O wyznaczeniu zastępcy dla małoletnich i bezwłasnowolnych władza zawiadamia właściwy sąd.

Art. 21. (1) Sprawy, wynikające z postępowania, unormowanego w dziale niniejszym, uprawnieni do użytkowania gruntów wspólnych w każdej dawnej gromadzie rozstrzygają na zebraniach uprawnionych.

(2) Zebrania uprawnionych zwoływane są w razie uznania władzy lub na wniosek $^{1}/_{4}$ uprawnionych do użytkowania gruntów wspólnych w każdej dawnej gromadzie. Na zebraniach przewodniczy przedstawiciel władzy, jeżeli jest obecny na zebraniu, wójt, sołtys lub burmistrz. W razie wątpliwości, kto jest uprawniony do przewodniczenia, przewodniczącego wyznacza władza.

(3) Uchwały zapadają większością głosów przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych do użytkowania gruntów wspólnych w każdej dawnej gromadzie, jeżeli przepisy ustawy niniejszej nie stanowią inaczej. Każdy uprawniony ma prawo do jednego głosu. Na obszarze województw środkowych uczestnik postępowania, dotyczącego wspólnych gruntów gromadzkich, ma prawo do tylu głosów, ile osad tabelowych posiada w całości, najmniej jednak do jednego głosu.

(4) Uchwały, dotyczące wyłączania wspólnych gruntów gromadzkich od podziału pomiędzy poszczególnych uprawnionych (art. 6 ust. (3) pkt 3) lit. a)), zapadają większością $^{3}/_{4}$ głosów przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

Art. 22. (1) Wszczęcie postępowania, unormowanego w dziale niniejszym, następuje na wniosek uprawnionych lub z urzędu.

(2) Decyzja, dotycząca wszczęcia postępowania, jest ostateczna.

Art. 23. (1) Do przedstawienia wniosku o wszczęcie postępowania są uprawnieni w przypadkach dotyczących:

1) wspólnych gruntów wielogromadzkich — każda dawna gromada;

2) wspólnych gruntów wsi i dworu — każda dawna gromada oraz właściciele gruntów dworskich;

3) wspólnych gruntów gromadzkich:

a) przynajmniej $^{1}/_{4}$ uprawnionych do użytkowania gruntów wspólnych z tytułu posiadania nieruchomości, z którymi związany jest udział w gruntach wspólnych;

b) zarząd gminy (gromady), jeżeli uczestnikiem postępowania jest gmina (gromada) jako podmiot praw majątkowych;

c) Skarb Państwa z tytułu praw do gruntów wspólnych;

d) Państwowy Bank Rolny z tytułu wierzytelności b. ros. Włościańskiego Banku Ziemskiego, obciążających grunty wspólne.

(2) W przypadkach, przewidzianych w ust. (1) pkt 1) i 2), w imieniu dawnej gromady wniosek o wszczęcie postępowania może przedstawić $^{1}/_{4}$ uprawnionych do użytkowania gruntów wspólnych z tytułu posiadania nieruchomości, z którymi związany jest udział w tych gruntach.

(3) Przedstawione przez uprawnionych umowy lub uchwały o zasadach podziału gruntów wspólnych lub ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych jest równoznaczne z przedstawieniem wniosku o wszczęcie postępowania.

Art. 24. Z urzędu może być wszczęte postępowanie, dotyczące:

1) podziału wspólnych gruntów wielogromadzkich oraz wspólnych gruntów wsi i dworu;

2) podziału wspólnych gruntów gromadzkich, jeżeli w ciągu 10 lat od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej nie zostało wszczęte postępowanie na wniosek uczestników, a grunty wspólne nie są wyłączone od podziału w myśl art. 6 ani nie są użytkowane zgodnie z postanowieniami działu III;

3) ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych, jeżeli:

a) grunty wspólne nie podlegają podziałowi w myśl art. 6;

b) w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie ustawy niniejszej nie zostało wszczęte postępowanie na wniosek uczestników.

Art. 25. (1) Władza ogłasza o wszczęciu postępowania (art. 22) w dzienniku wojewódzkim oraz w miejscowości, której dotyczy postępowanie, w sposób, przewidziany w art. 45. Bieg terminów rozpoczyna się od dokonania ogłoszenia w miejscowości, której dotyczy postępowanie.

(2) Jeżeli tytuł własności jest uregulowany hipotecznie, władza wnosi do ksiąg hipotecznych wpis o wszczęciu postępowania. Wpis do ksiąg hipotecznych ma ten skutek, że w dalszym postępowaniu uwzględnia się stan prawny, jaki istniał w czasie dokonania wpisu.

(3) Osoby, wymienione w art. 17 ust. (2) pkt 2) i 3), oraz osoby, które roszczą prawa do gruntów wspólnych z tytułu użytkowania tych gruntów przez lat 20, powinny w ciągu 30 dni od dokonania ogłoszenia o wszczęciu postępowania zgłosić swe roszczenia pod rygorem nieuwzględnienia ich praw w postępowaniu, przewidzianym w dziale niniejszym.

Art. 26. (1) Jeżeli uprawnieni przed wszczęciem postępowania nie złożyli władzy umowy lub uchwały, określonej w art. 23 ust. (3), bądź też opracowanego już projektu podziału lub ustalenia praw współwłasności, władza wzywa uczestników do przedstawienia w wyznaczonym terminie zasad podziału gruntów wspólnych lub ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych. Termin, wyznaczony przez władzę, nie może być krótszy niż 30 dni.

(2) Jeżeli do gruntów wspólnych mają prawa osoby, wymienione w art. 17 ust. (2) pkt 2), uczestnicy winni jednocześnie przedstawić zasady zniesienia praw do świadczeń z gruntów wspólnych.

Art. 27. (1) Zasady podziału gruntów wspólnych lub ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych uczestnicy przedstawiają:

1) w postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów wielogromadzkich oraz wspólnych gruntów wsi i dworu — w formie umowy zawartej między przedstawicielami wszystkich dawnych gromad lub między przedstawicielami dawnych gromad i właścicielem gruntów dworskich;

2) w postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów gromadzkich — w formie uchwały powziętej większością $^2/_3$ głosów przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

(2) Uchwały, dotyczące zawarcia umów, przewidzianych w ust. (1) pkt 1), zapadają w każdej dawnej gromadzie na zebraniach, określonych w art. 21 ust. (1), większością $^2/_3$ głosów przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

(3) Umowy i uchwały, dotyczące podziału gruntów wspólnych i ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych, powinny opierać się na jednolitych dla wszystkich uprawnionych zasadach, przy czym nie stosuje się przepisów art. 8, 11 i 15 ust. (1).

(4) Umowy, dotyczące zniesienia praw do świadczeń z gruntów wspólnych, zawierają przedstawiciele osób uprawnionych i zobowiązanych.

Art. 28. (1) Umowy, przewidziane w art. 27, można zawierać w formie aktu notarialnego lub aktu prywatnego, sporządzonego w obecności dwóch świadków niezainteresowanych. Podpisy uczestników, przedstawicieli i świadków powinny być uwierzytelnione przez notariusza lub władzę administracyjną (rządową lub samorządową).

(2) Umowy i uchwały wiążą strony od czasu ich zawarcia. Uprawomocnienie się orzeczenia władzy, odmawiającego zatwierdzenia umowy lub uchwały, powoduje ich rozwiązanie.

(3) Umowy, dotyczące zbycia działek, przypadających z podziału gruntów wspólnych lub zbycia praw do niepodzielonych gruntów wspólnych, zawierane w toku postępowania, unormowanego w dziale niniejszym, można sporządzać w sposób, przewidziany w ust. (1).

Art. 29. (1) Władza odmawia zatwierdzenia umów lub uchwał, jeżeli:

1) postanowienia ich są niezgodne z przepisami ustawy niniejszej lub naruszają inne przepisy prawne;

2) ustalają zasady pod względem gospodarczym nieracjonalne;

3) nie uwzględniają praw osób, wymienionych w art. 17 ust. (2) pkt 2).

(2) Władza może wyznaczyć nowy termin dla uzupełnienia lub poprawienia umowy lub uchwały, nie odpowiadającej warunkom, przewidzianym w ust. (1).

Art. 30. (1) W razie nieprzedstawienia lub niezatwierdzenia umowy lub uchwały władza przystępuje do opracowania projektu podziału gruntów wspólnych, ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych na zasadach, przewidzianych w rozdziale 1 i 2 działu niniejszego.

(2) Umowy lub uchwały przedstawione po przystąpieniu przez władzę do opracowania projektu w myśl ust. (1), a przed wydaniem orzeczenia, zatwierdzającego projekt, mogą być przyjęte i zatwierdzone przez władzę.

(3) Zatwierdzone umowy lub uchwały stanowią podstawę do opracowania przez władzę projektu podziału gruntów wspólnych lub ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych.

Art. 31. (1) Prawa do gruntów wspólnych oraz do świadczeń z gruntów wspólnych stwierdza się na podstawie dokumentów. W braku dokumentów prawa te mogą być stwierdzone zeznaniami świadków i stron.

(2) Jeżeli w ciągu pięciu lat przed wejściem w życie ustawy niniejszej zupełnie nie korzystano ze świadczeń z gruntów wspólnych i praw

do tych świadczeń przed wszczęciem postępowania nie dochodzono na drodze sądowej, należy uznać prawa te za wygasłe.

(3) Rodzaj i rozmiar świadczeń z gruntów wspólnych, które nie zostały ściśle oznaczone w dokumentach, ustala się na podstawie stanu z okresu dwóch lat przed wejściem w życie ustawy niniejszej.

(4) Dla opracowania projektu zniesienia praw do świadczeń z gruntów wspólnych władza może powołać biegłych.

(5) Jeżeli w toku postępowania wyjaśniającego zachodzi potrzeba zbadania stron i świadków, władza jest uprawniona do badania stron i świadków pod przysięgą.

Art. 32. (1) Granice i obszar gruntów wspólnych ustala władza na podstawie dokumentów, a w braku dokumentów na podstawie stanu rzeczywistego. Jeżeli stan rzeczywisty jest niezgodny z dokumentami, granice i obszar gruntów wspólnych może ustalić władza na podstawie bezspornego stanu rzeczywistego. Spory, dotyczące granic gruntów wspólnych rozstrzyga władza w postępowaniu, unormowanym w ustawie niniejszej.

(2) Obszar nieruchomości, z którą związany jest udział w gruntach wspólnych, ustala władza na podstawie dokumentów. W braku tych dokumentów lub ich niezgodności ze stanem rzeczywistym obszar ten ustala władza na podstawie dochodzenia.

Art. 33. (1) W razie ujawnienia w toku postępowania, przewidzianego w ustawie niniejszej, sporu sądowego o własność lub o posiadanie nieruchomości, z którą związany jest udział w gruntach wspólnych, władza lub uprawnieni zgłaszają do sądu wniosek o zawieszenie postępowania sądowego.

(2) Władza powinna dążyć do załatwiania sporów w drodze polubownej. Ugoda, zawarta wobec władzy administracyjnej i przez nią zatwierdzona, ma moc prawną ugody, zawartej wobec sądu.

(3) Jeżeli przed władzą administracyjną ugoda nie została zawarta w wyznaczonym terminie, władza lub uprawnieni zawiadamiają o tym sąd, który z urzędu podejmie dalsze postępowanie.

(4) Jeżeli przed wydaniem orzeczenia o podziale gruntów wspólnych lub o ustaleniu praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych spór sądowy nie został rozstrzygnięty, za podstawę dla ustalenia udziałów w gruntach wspólnych władza bierze rzeczywisty stan posiadania.

Art. 34. (1) Przy podziale wartość gruntów wspólnych ustala się na podstawie klasyfikacji i szacunku przeprowadzonego przez komisję klasyfikacyjno-szacunkową.

(2) Klasyfikację gruntów wspólnych przeprowadza się na zasadach, przewidzianych w ustawie z dnia 26 marca 1935 r. o klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 203).

(3) Szacunek gruntów wspólnych ustala się na podstawie przeciętnych cen rynkowych w najbliższej okolicy w ciągu ostatnich dwóch lat przed wszczęciem postępowania.

(4) Grunty wspólne oraz nieruchomości, przyległe do gruntów wspólnych (art. 5 ust. (3)), mogą być za zgodą uczestników w całości lub w części uznane za równowartościowe i wyłączone od klasyfikacji i szacunku.

Art. 35. (1) Komisja klasyfikacyjno - szacunkowa składa się z przedstawiciela władzy i dwóch członków, wyznaczonych przez władzę spośród czterech kandydatów, wskazanych przez uczestników (art. 17 ust. (1)). Osoba, zainteresowana w podziale gruntów wspólnych, nie może być członkiem lub zastępcą członka komisji klasyfikacyjno-szacunkowej. Przedstawiciel władzy jest przewodniczącym komisji klasyfikacyjno-szacunkowej.

(2) Jeżeli w wyznaczonym terminie przedstawiciele uczestników nie zgłoszą kandydatów na członków komisji lub jeżeli dwa po sobie następujące posiedzenia komisji nie mogą się odbyć z powodu niestawiennictwa wybranych członków, władza przeprowadza klasyfikację i ustala szacunek nieruchomości.

(3) Do klasyfikacji i szacunku władza może powołać biegłych.

Art. 36. Klasyfikacja, przeprowadzona w myśl art. 34, nie może stanowić podstawy wymiaru dla podatku gruntowego, przypadającego z nieruchomości.

Art. 37. Roczną wartość świadczeń z gruntów wspólnych ustala się na podstawie przeciętnych cen rynkowych najbliższej okolicy z okresu dwuletniego, licząc wstecz od dokonania ogłoszenia o wszczęciu postępowania.

Art. 38. Władza może wydzielić w razie potrzeby obszary na miejscowe cele publiczne, społeczne, kulturalne i gospodarcze (drogi).

Art. 39. (1) Projekt, opracowany przez władzę, należy okazać uczestnikom postępowania i osobom, wymienionym w art. 17 ust. (2).

(2) O terminie i miejscu okazania projektu władza zawiadamia uczestników. Termin powinien być tak wyznaczony, aby między doręczeniem zawiadomienia a okazaniem projektu upłynęło przynajmniej 7 dni.

(3) Projekt podziału gruntów wspólnych winien być prowizorycznie wyznaczony na gruncie.

Art. 40. (1) Projekt, dotyczący wspólnych gruntów wielogromadzkich jest przyjęty, jeżeli za przyjęciem oświadczą się przedstawiciele $^{2}/_{3}$ uprawnionych gromad.

(2) Projekt, dotyczący wspólnych gruntów wsi i dworu jest przyjęty, jeżeli za przyjęciem oświadczą się przedstawiciele $^{2}/_{3}$ uprawnionych wsi oraz właściciel gruntów dworskich, a jeżeli

grunty te zostały rozparcelowane — większość właścicieli rozparcelowanych gruntów dworskich.

(3) Projekt, dotyczący wspólnych gruntów gromadzkich jest przyjęty, jeżeli za przyjęciem oświadczy się 2/3 uczestników zebrania przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych.

(4) W postępowaniu, dotyczącym wspólnych gruntów wielogromadzkich oraz wspólnych gruntów wsi i dworu, każda dawna gromada wyraża swą zgodę w uchwale, powziętej w sposób, wskazany w ust. (3).

(5) Projekt w części, dotyczącej zniesienia praw do świadczeń z gruntów wspólnych jest przyjęty, jeżeli za przyjęciem oświadczy się 2/3 uprawnionych i 2/3 zobowiązanych.

(6) Niezłożenie przez uczestników lub przez osoby, wymienione w art. 17 ust. (2), pisemnego sprzeciwu w ciągu 14 dni od dnia okazania projektu uważa się za wyrażenie zgody na przyjęcie projektu.

Art. 41. Do wniesienia odwołania od orzeczenia, zatwierdzającego projekt, są uprawnieni uczestnicy i osoby, wymienione w art. 17 ust. (2):

1) którzy co do projektu złożyli sprzeciw w terminie przewidzianym w art. 40 ust. (6);

2) którzy nie wyrazili zgody na uchwałę dotyczącą wspólnych gruntów gromadzkich;

3) których prawa po przyjęciu projektu zostały uszczuplone przez władzę zatwierdzającą projekt.

Art. 42. (1) Na podstawie wykonalnego orzeczenia, zatwierdzającego projekt władza wprowadza uczestników w posiadanie wydzielonych im z gruntów wspólnych działek i zarządza sporządzenie ostatecznych dowodów pomiarowych.

(2) Sporządzenie nowego pomiaru jest zbędne, jeżeli podział opiera się na podziale faktycznie dokonanym przed wszczęciem postępowania, unormowanego w dziale niniejszym, a uczestnicy posiadają plany lub jeżeli plany zostały złożone przez uczestników przy wniosku o wszczęcie postępowania wraz z opracowanym już projektem, dotyczącym podziału gruntów wspólnych. W razie potrzeby plany mogą ulec poprawieniu lub uzupełnieniu.

Art. 43. (1) Wykonalne orzeczenie stanowi tytuł do ujawnienia w księgach hipotecznych wszelkich zmian, dokonanych na podstawie ustawy niniejszej, a w szczególności do wpisu:

1) praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych, ustalonych na rzecz poszczególnych uprawnionych;

2) prawa własności działek, nabytych w wyniku podziału gruntów wspólnych;

3) prawa własności terenów zabudowanych;

4) obciążeń, przeniesionych na działki, utworzone w wyniku podziału gruntów wspólnych.

(2) Wpis do ksiąg hipotecznych, przewidziany w ust. (1), nie może być dokonany, jeżeli o prawo własności nieruchomości, z którą związany jest udział w gruntach wspólnych, toczy się spór sądowy.

(3) Wpis do ksiąg hipotecznych następuje na pisemny wniosek władzy lub uprawnionych.

Art. 44. Orzeczenia w części, dotyczącej ustalenia w gotówce odszkodowania z tytułu zniesienia praw osób, wymienionych w art. 17 ust. (2), pkt 2) oraz dopłat pieniężnych dla uczestników ulegają wykonaniu w trybie egzekucji sądowej.

Art. 45. (1) Wezwania, zawiadomienia i orzeczenia doręcza się przez publiczne ogłoszenie, dokonane przez zarząd gminy w sposób, odpowiadający miejscowym zwyczajom.

(2) Jeżeli postępowanie dotyczy więcej niż jednej miejscowości w rozumieniu art. 10 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294), ogłoszenie następuje w sposób, wskazany w ust. (1) w każdej miejscowości.

(3) Jeżeli uczestnikiem postępowania jest Skarb Państwa, wezwania, zawiadomienia i orzeczenia doręcza się władzy lub organowi, pod zarządem którego znajduje się nieruchomość, z którą związany jest udział w gruntach wspólnych.

(4) Zarząd gminy obowiązany jest na żądanie osób interesowanych dawać do przeglądania ogłaszane orzeczenia i dokumenty, znajdujące się w gminie oraz wydawać odpisy orzeczeń i wyciągi z rejestrów pomiarowych; opłaty za sporządzenie odpisów orzeczeń i wyciągów z rejestrów pomiarowych pobiera zarząd gminy w wysokości, ustalonej w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

DZIAŁ III.

Zagospodarowanie niepodzielonych gruntów wspólnych.

Art. 46. (1) Zarząd niepodzielonych gruntów wspólnych na podstawie planów zagospodarowania sprawują współwłaściciele tych gruntów pod przewodnictwem sołtysa, a w gminach nie podzielonych na gromady pod przewodnictwem przełożonego gminy. Zebranie współwłaścicieli może wybrać zarząd, który pod przewodnictwem sołtysa — a w gminach niepodzielonych na gromady pod przewodnictwem przełożonego gminy — będzie decydował kolegialnie o zarządzie gruntami wspólnymi. Do uchwał w sprawie zarządu wspólnymi gruntami stosuje się przepisy art. 21 ust. (3).

(2) Dla zagospodarowania i użytkowania niepodzielonych gruntów wspólnych mogą być również tworzone spółki według przepisów ustawy niniejszej.

(3) Spółka jest osobą prawną.

(4) Jeżeli stosunki prawne spółki i jej członków nie są unormowane w ustawie niniejszej, określa je statut.

Art. 47. (1) Statut spółki powinien określać:

1) nazwę i siedzibę spółki;
2) przedmiot działalności spółki;
3) organizację władz zarządzających i nadzorczych spółki oraz zakres ich działania;
4) zasady planu zagospodarowania i regulaminu użytkowania gruntów;
5) sposób podziału zysków i strat;
6) prawa i obowiązki członków spółki;
7) warunki dopuszczenia do spółki nowych członków (art. 49 ust. (2));
8) warunki dopuszczenia do użytkowania gruntów i urządzeń spółki osób nie będących członkami spółki;
9) sposób likwidacji spółki.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ustali wzór statutu spółki.

Art. 48. Spółka powstaje z chwilą:

1) zatwierdzenia statutu przedstawionego przez większość współwłaścicieli gruntów wspólnych według wartości udziałów;
2) nadania statutu z urzędu w przypadkach scalenia, gdy wspólnoty gruntowe nie zostały podzielone.

Art. 49. (1) Członkami spółki są każdorazowi współwłaściciele gruntów wspólnych.

(2) Członkami spółki mogą być również właściciele nieruchomości, przyległych do gruntów wspólnych na warunkach, określonych w statucie spółki.

(3) Ilość głosów, jakie posiada każdy członek na zebraniu członków spółki, określi statut na podstawie wartości udziałów w spółce.

Art. 50. (1) Członkowie wnoszą do spółki prawo użytkowania gruntów wspólnych lub gruntu stanowiącego ich indywidualną własność (art. 49 ust. (2)).

(2) Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółki tylko do wysokości wartości udziału w gruntach wspólnych.

Art. 51. Spółka jest uprawniona do wznoszenia i utrzymywania na gruntach wspólnych urządzeń, potrzebnych do osiągnięcia celów spółki.

Art. 52. (1) Spółka podlega nadzorowi władzy.

(2) Nadzór dotyczy:

1) przestrzegania przez władze spółki obowiązujących przepisów prawnych i postanowień statutu spółki;
2) prawidłowego zagospodarowania i użytkowania gruntów i urządzeń spółki;
3) utrzymania w należytym stanie użytkowym gruntów i urządzeń spółki;
4) przestrzegania przez członków i władze spółki przepisów, dotyczących zagospodarowania gruntów wspólnych.

Art. 53. (1) Władze spółki powinny w terminie, oznaczonym w statucie, przedstawić do zatwierdzenia plan zagospodarowania i regulamin użytkowania gruntów i urządzeń spółki.

(2) Władza jest uprawniona do wprowadzenia w przedstawionym jej planie i regulaminie zmian i uzupełnień uzasadnionych względami gospodarczymi, a opartych na opinii rzeczoznawcy.

(3) W razie niewykonania przez władze spółki obowiązku, wynikającego z ust. (1), władza z urzędu ustali plan zagospodarowania i regulamin użytkowania gruntów wspólnych, opierając się na opinii rzeczoznawcy.

(4) Zmiany w zatwierdzonym planie zagospodarowania i regulaminie użytkowania wymagają decyzji władzy.

(5) Jeżeli władze spółki nie wykonały w oznaczonym czasie koniecznych czynności gospodarczych, przewidzianych w planie zagospodarowania, władza może je wykonać zastępczo.

Art. 54. (1) Jeżeli wybór zarządu lub poszczególnych jego członków nie zostanie dokonany w terminie, ustalonym w statucie, władza wyznacza zarząd spośród członków spółki.

(2) Jeżeli organy spółki nie spełniają należycie swych obowiązków, władza może pełnienie czynności tych organów poruczyć organom gminy albo też do sprawowania tych czynności powołać zarządcę przymusowego, ustalając jednocześnie dla niego stosowne wynagrodzenie, które obciąża spółkę.

(3) Działalność organów gminy lub zarządcy przymusowego nie może trwać dłużej niż jeden rok.

Art. 55. (1) Spółka, przewidziana w art. 48 ust. (2), może być rozwiązana jedynie na skutek decyzji władzy.

(2) Rozwiązanie spółki staje się prawomocne z chwilą doręczenia decyzji zarządowi spółki.

(3) Po rozwiązaniu spółki następuje jej likwidacja. Likwidację przeprowadza zarząd, jeżeli statut lub uchwała zebrania członków nie powierza likwidacji innym osobom.

DZIAŁ IV.

Rozporządzanie gruntami wspólnymi.

Art. 56. (1) Sprzedaż, zamiana, wydzierżawienie, zastaw i obciążenie gruntów wspólnych lub ich części może nastąpić tylko za zezwoleniem władzy.

(2) Władza nie może odmówić zezwolenia na zastaw i obciążenie gruntów wspólnych, jeżeli pożyczka została zaciągnięta na przeprowadzenie melioracji, zagospodarowanie lub na spłatę należności pieniężnych, wynikających z orzeczeń, wydanych na mocy ustawy niniejszej.

Art. 57. (1) Prawa do wspólnych gruntów gromadzkich mogą być zbywane w drodze aktów między żyjącymi i na wypadek śmierci wyłącznie w całości w następujących przypadkach:

1) gdy zbywana jest w całości lub w części nieruchomość, z którą związane jest prawo do gruntów wspólnych;

2) gdy nabywcą jest posiadacz gospodarstwa rolnego, z którym związane jest prawo do gruntów wspólnych.

(2) Prawa dawnych gromad do wspólnych gruntów wielogromadzkich i do wspólnych gruntów wsi i dworu mogą być zbywane na rzecz współuprawnionych dawnych gromad, których członkowie posiadają własne gospodarstwa rolne.

Art. 58. Przepisów art. 57 nie stosuje się:

1) do udziału gromady lub gminy, ustalonego na podstawie art. 14 ust. (2) i art. 8 ust. (3);

2) w razie zbycia udziału w gruntach wspólnych na rzecz Państwa, samorządu lub na cele publiczne, społeczne i kulturalne.

Art. 59. (1) Egzekucja z nieruchomości jest niedopuszczalna w stosunku do gruntów wspólnych.

(2) Niedopuszczalna jest również egzekucja z praw do gruntów wspólnych.

Art. 60. Czynności, sprzeczne z przepisami art. 56 i 57 ustawy niniejszej, są nieważne.

Art. 61. (1) Uchwały, dotyczące sprzedaży, zamiany, wydzierżawienia, obciążenia wspólnych użytkowanych gruntów i wyznaczenia pełnomocników do przeprowadzenia odpowiednich czynności prawnych, zapadają w każdej gromadzie większością 2/3 głosów przy obecności przynajmniej połowy uprawnionych do głosowania.

(2) Osoby, których prawa zostały naruszone przez uchwały, sprzeczne z przepisami ustawy niniejszej, mają prawo wniesienia skargi w ciągu dni 14 od powzięcia uchwały. Orzeczenie władzy w tych sprawach jest ostateczne.

DZIAŁ V.

Władze.

Art. 62. (1) Do właściwości starosty należy orzekanie oraz wykonywanie czynności w sprawach, które nie zostały zastrzeżone właściwości władz, wymienionych w art. 63 i 64.

(2) Do właściwości wydziału powiatowego należy zatwierdzanie planów zagospodarowania, opracowanych na podstawie opinii izby rolniczej oraz nadzór nad zagospodarowaniem gruntów wspólnych.

(3) Przy orzekaniu, że grunty wspólne nie podlegają podziałowi w przypadkach, przewidzianych w art. 6 ust. (1) pkt 3) i 4) — władza zasięga opinii izby rolniczej.

Art. 63. (1) Do właściwości wojewódzkiej komisji ziemskiej należy orzekanie o zatwierdzaniu projektu, dotyczącego podziału gruntów wspólnych lub ustalenia praw współwłasności niepodzielonych gruntów wspólnych, jeżeli projekt nie został przyjęty przez uczestników.

(2) Wojewódzka komisja ziemska orzeka na posiedzeniach jawnych.

Art. 64. (1) Do właściwości wojewody należy:

1) zarządzanie o sporządzaniu dokumentów pomiarowych i map hipotecznych;

2) odraczanie postępowania, dotyczącego podziału lub ustalania praw współwłasności w przypadkach, przewidzianych w art. 68 ust. (4).

(2) Wojewoda w sprawach, przewidzianych w ust. (1) pkt 2), orzeka przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym.

Art. 65. Odwołanie służy:

1) od orzeczenia starosty — do wojewódzkiej komisji ziemskiej,

2) od orzeczenia starosty, dotyczącego odmowy wszczęcia postępowania — do wojewody.

DZIAŁ VI.

Świadczenia i koszty.

Art. 66. (1) Uczestnicy postępowania, przewidzianego w dziale II, obowiązani są do ponoszenia świadczeń w naturze przy prowadzonych przez władzę pracach na gruncie, a mianowicie do:

1) dostarczania odpowiedniego lokalu na kreślarnię z opałem, światłem i usługą, mieszkanie z opałem oraz podwód do najbliższej stacji kolejowej, autobusowej lub przystani rzecznej dla wszystkich osób, zatrudnionych przy prowadzonych przez władzę pracach;

2) dostarczania robocizny pieszej lub konnej oraz materiału, niezbędnego przy prowadzonych pracach.

(2) Wymiar świadczeń w naturze należy do sołtysa.

(3) Przy wykonywaniu w toku postępowania, przewidzianego w ustawie niniejszej, niezbędnych robót wodno - melioracyjnych oraz przy utrzymywaniu urządzeń wodno - melioracyjnych władza może obciążyć uczestników obowiązkiem świadczeń w naturze zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o świadczeniach w naturze na niektóre cele publiczne (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 204).

(4) Świadczenia, przewidziane w ust. (1) i (3), obciążają poszczególnych uczestników w stosunku do wartości udziału w gruntach wspólnych.

(5) Nie stosuje się przepisów ustępów poprzedzających do właścicieli, objętych postępowaniem, dotyczącym podziału gruntów wspólnych nieruchomości, przyległych do tych gruntów (art. 5 ust. (3)).

Art. 67. (1) Ujawnianie w księgach hipotecznych wyników postępowania, przewidzianego w ustawie niniejszej, wolne jest od opłat sądowych (hipotecznych). Wynagrodzenie pisarzy hipotecznych za czynności, związane z ujawnieniem w księgach hipotecznych zmian, wynikających z postępowania, przewidzianego w ustawie niniejszej, obniża się do połowy.

(2) Odpisy, odrysy i wyciągi z operatu katastralnego wydają władze skarbowe bezpłatnie na żądanie władz, przewidzianych w art. 62 — 64. Władze, przewidziane w art. 62—64, mogą sporządzać bezpłatnie przez swych urzędników odrysy, odpisy i wyciągi z operatu katastralnego i z operatów klasyfikacyjnych.

DZIAŁ VII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 68. (1) W toku postępowania scaleniowego podział gruntów wspólnych, nie stanowiących nieruchomości, wymienionych w art. 2 pkt 1), przeprowadza się na zasadach ustawy o scaleniu gruntów. Przy wyłączaniu od podziału gruntów wspólnych stosuje się przepisy art. 6 ust. (1), (2) i (3) pkt 1), 2) i 3) lit. a) i c).

(2) W razie wszczęcia postępowania scaleniowego po ustaleniu praw wspówłasności do niepodzielonych gruntów wspólnych w trybie ustawy niniejszej podstawę podziału stanowią ustalone prawa.

(3) Ustalenie praw współwłasności do gruntów, wyłączonych od podziału w toku postępowania scaleniowego na zasadach art. 6 ust. (1), (2) i (3) pkt 1), 2) i 3) lit. a) i c) przeprowadza się na zasadach ustawy niniejszej.

(4) Na obszarze województw południowych wynikające w toku scalenia postępowanie, dotyczące podziału lub ustalenia praw współwłasności majątku związków samorządu terytorialnego oraz dobra gromadzkiego można odroczyć do jednego roku w przypadkach, gdy w wyniku tego postępowania nastąpiłoby uszczuplenie uzyskiwanego z tych gruntów dochodu gromady lub gminy, przeznaczonego na cele publiczne gromady lub gminy i tego dochodu nie dałoby się zastąpić podwyższeniem podatków opłacanych na rzecz gminy.

Art. 69. W toku postępowania, dotyczącego zniesienia służebności podział gruntów wspólnych, wydzielonych tytułem wynagrodzenia za zniesione służebności, przeprowadza się na podstawie przepisów art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwach: kieleckim, lubelskim, łódzkim, warszawskim i zachodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74) i art. 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwach: wołyńskim, poleskim, nowogródzkim, wileńskim i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 75).

Art. 70. (1) Postępowanie, dotyczące podziału gruntów wspólnych, wszczęte przed wejściem w życie ustawy niniejszej, przeprowadza się w trybie dotychczas obowiązujących przepisów:

1) na obszarze województw środkowych i wschodnich, jeżeli projekt podziału został opracowany lub jeżeli umowa lub uchwała została zatwierdzona przez władzę I instancji;

2) na obszarze województw południowych, jeżeli rejestr praw udziałowych został prawomocnie zatwierdzony.

(2) W przypadkach, nie przewidzianych w ust. (1), postępowanie przeprowadza się w trybie ustawy niniejszej.

Art. 71. Nieuiszczone należności Skarbu Państwa, powstałe na podstawie dotychczasowych przepisów z tytułu przeprowadzenia podziału i ustalenia udziału w gruntach wspólnych, ulegają umorzeniu.

Art. 72. Sprawy sądowe o prawa do nieruchomości, wymienionych w art. 1, wszczęte przed wejściem w życie ustawy niniejszej ulegają umorzeniu. Rozstrzyganie tych spraw należy do właściwości władz administracyjnych.

Art. 73. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej tracą moc obowiązujące dotychczas przepisy w sprawach, unormowanych w ustawie niniejszej. W szczególności tracą moc obowiązującą:

1) prawo z dnia 25 stycznia 1876 r. o trybie sprzedaży nieruchomości, stanowiących wspólną własność nabytych przez gminy i gromady wiejskie na mocy prawa z dnia 19 lutego 1864 r. i o podziale wspólnych gruntów gromad wiejskich na poszczególne części (Zb. Pr. i Rozp. Rz. Ros. z 1876 r. Nr 20, poz. 277);

2) prawo z dnia 30 maja 1894 r. o obowiązkowym podziale w guberniach Królestwa Polskiego gruntów, będących współwłasnością gromad wiejskich, osadzkich i miejskich oraz właścicieli domów, którzy nie tworzą oddzielnych gromad i o wydzieleniu tych gruntów jednemu ze współwłaścicieli (Zb. Pr. i Rozp. Rz. Ros. z 1894 r. Nr 115, poz. 837);

3) ustawa z dnia 9 grudnia 1899 r. dla Królestwa, Galicji i Lodomerii wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim o dzieleniu gruntów wspólnych i regulacji, odnoszących się do nich wspólnych praw użytkowania i zarządu (Dz. U. Kr. z 1900 r. Nr 20);

4) ustawa z dnia 28 grudnia 1887 r., tycząca się podziału wspólnych gruntów i uporządkowania do nich odnoszących się wspólnych praw używania i zarządu nimi (D. U. i Rozp. dla Ks. Górnego i Dolnego Śląska z 1888 r. Nr 13);

5) art. 45 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwach: kieleckim, lubelskim, łódzkim, warszawskim i zachodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 74);

6) art. 49 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o zniesieniu służebności w województwach: wołyńskim, poleskim, nowogródzkim, wileńskim i we wschodniej części województwa białostockiego (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 75);

7) art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uchyleniu odrębności stanowych (Dz. U. R. P. Nr 92, poz. 824);

8) art. 80 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 294).

Art. 74. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrom Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości.

Art. 75. (1) Ustawa niniejsza wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

(2) W stosunku do dobra gromadzkiego i gminnego w województwach południowych przepisy niniejszej ustawy zawiesza się na lat trzy, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w art. 68.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
Minister Sprawiedliwości: *W. Grabowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 12 maja 1938 r. Nr 33, poz. 290).

355

USTAWA

z dnia 4 maja 1938 r.

o podatku obrotowym.

Przedmiot opodatkowania.

Art. 1. (1) Prywatnoprawne zawodowe i odpłatne świadczenia rzeczy bądź usług, wykonywane na obszarze Państwa, podlegają podatkowi obrotowemu.

(2) Obowiązek podatkowy istnieje niezależnie od tego, czy wykonywanie świadczeń, objętych ust. (1), odbywa się z zachowaniem warunków prawem przepisanych.

Osoby opłacające podatek.

Art. 2. Płatnikami podatku są osoby fizyczne lub prawne, spółki jawne, komandytowe i spadki wakujące, spełniające świadczenia, określone w art. 1.

Zwolnienia.

Art. 3. Wolne od podatku są:

1) sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nie przerobionych w zakładach przemysłowych, dokonywana bez utrzymywania w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów. Gospodarstwem rolnym w rozumieniu ustawy niniejszej jest również gospodarstwo leśne, ogrodowe, hodowlane, łowieckie, pszczelarskie, rybne lub rybołówstwo na wodach otwartych i zamkniętych, w rozumieniu ustaw o rybołówstwie; podlega jednak podatkowi:

a) sprzedaż wytworów gospodarstwa mlecznego, prowadzonego na obszarze gminy miejskiej, które nie ma charakteru gospodarstwa rolnego,

b) sprzedaż drewna z wyrębów leśnych, dokonywanych przez kupców;

2) dzierżawa lub najem nieruchomości lub ich części;

podlega jednak podatkowi najem pomieszczeń przy wykonywaniu przemysłu gospodniego (hotele, pensjonaty, zajazdy itp.);

3) operacje kredytu długoterminowego;

4) świadczenia spełniane za wynagrodzenie, podlegające podatkowi dochodowemu według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym;

5) nauczanie w zakładach naukowych oraz praca zawodowa nauczycieli i wychowawców młodzieży;

6) twórczość bądź działalność naukowa, oświatowa, artystyczna, literacka i publicystyczna, nie połączona z prowadzeniem odpowiedniego przedsiębiorstwa;

7) czynności polegające przeważnie na pracy fizycznej, której celem nie jest wytwarzanie lub przetwarzanie i które też nie są rzemiosłem w rozumieniu prawa przemysłowego;

8) sprzedaż eksportowa, dokonywana na rachunek własny bądź na rachunek krajowych przedsiębiorstw eksportowych oraz transakcje z firmami zagranicznymi, wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego, pod warunkiem udowodnienia tych obrotów prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi. Pojęcie krajowego przedsiębiorstwa eksportowego określi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych;

9) świadczenia przedsiębiorstw żeglugi morskiej i powietrznej;

10) świadczenia przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" w zakresie wykonywania przez to przedsiębiorstwo prawa zakładania, utrzymywania i eksploatacji urządzeń pocztowych, telegraficznych, telefonicznych i radiokomunikacyjnych;

11) świadczenia szpitali, odpowiadających warunkom, określonym w art. 3 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382), klinik szkół akademickich, prowadzonych przez instytucje społeczne ośrodków zdrowia i przychodni oraz świadczenia sanatoriów (domów zdrowia, domów wypoczynkowych), prowadzonych przez zrzeszenia pracownicze, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach, i związki zawodowe, a użytkowanych wyłącznie przez członków tych stowarzyszeń i związków oraz ich rodziny;

12) świadczenia prowadzonych we własnym zarządzie i na własny rachunek przez Państwo, związki samorządu terytorialnego oraz szkoły akademickie: wodociągów i kanalizacji, laboratoriów do badania produktów, zakładów dezynfekcyjnych, oczyszczania miast, łaźni, kąpielisk, rzeźni, targowisk, elektrowni, gazowni, telefonów, lombardów oraz tramwajów i autobusów, kursujących wyłącznie w granicach gmin miejskich;

13) świadczenia kolei żelaznych, będących w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" w zakresie przewozu osób i rzeczy kolejami żelaznymi;

14) świadczenia komunalnych kas oszczędności, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, pracowniczych kas ubezpieczeń oraz prowadzonych przez zrzeszenia pracownicze i wolno - zawodowe kas pomocy członkom tych zrzeszeń (emerytalnych, pożyczkowo-oszczędnościowych, pogrzebowych itp.),

15) świadczenia prowadzonych lub utrzymywanych przez Państwo, związki samorządowe, szkoły akademickie, zakony i zgromadzenia zakonne prawnie uznanych wyznań religijnych, zrzeszenia działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach lub prawa przemysłowego, instytucje dobroczynne lub fundacje:

a) burs, internatów, zakładów poprawczych, przytułków i schronisk noclegowych itp. urządzeń o celach opieki społecznej, jeżeli te świadczenia są spełniane na rzecz osób, korzystających z opieki,

b) bibliotek, czytelni, świetlic, muzeów, galerii i przedsięwzięć wystawowych;

16) świadczenia stowarzyszeń sportowych, turystycznych i krajoznawczych, polegające na dozwalaniu używania ich urządzeń, przeznaczonych wyłącznie dla członków tych stowarzyszeń;

17) przedstawienia sceniczne i choreograficzne oraz produkcje wokalne i muzyczne, z wyjątkiem produkcji, wykonywanych w zakładach gastronomicznych oraz z wyjątkiem wyświetlania filmów, choćby połączonego z innego rodzaju produkcjami;

18) czynności wytwórcze, przetwórcze i usługi o charakterze rękodzielniczym, a w szczególności przemysł ludowy i domowy, praca chałupnicza i rzemiosło, wykonywane ubocznie przez rolników lub pracowników rolnych bez sił pomocniczych — w zakresie ustalonym przez rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z właściwym ministrem;

19) dorożkarstwo, furmaństwo i eksploatacja taksówek, jeżeli czynności powyższe są wykonywane osobiście lub przy udziale najwyżej jednego członka najbliższej rodziny;

20) wydawanie dzienników i innych pism periodycznych;

21) odnajmowanie pokojów umeblowanych i utrzymywanie stołowni, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przewyższa trzech, a ilość stołowników — dziesięciu.

Rok podatkowy.

Art. 4. Rokiem podatkowym jest rok kalendarzowy, w którym powstaje obrót podatkowy (art. 5 i 6).

Podstawa opodatkowania i wysokość podatku.

Art. 5. (1) Obrót podatkowy stanowi podstawę wymiaru podatku. Obrotem jest zapłata, należna za spełnione świadczenia, będące przedmiotem podatku (art. 1). Jeżeli jednak w przypadku wykonania częściowego umowa nie zawiera danych, umożliwiających określe-

nie należności za spełnione świadczenie, bądź jeżeli umowa związana jest z wykonywaniem wolnego zawodu, to obrót podatkowy stanowi zapłata rzeczywiście w roku podatkowym otrzymana.

(2) W przypadku zamiany uważa się za obrót świadczenie każdej strony, jeżeli świadczenie każdej strony jest zawodowe.

(3) Nie włącza się do obrotu państwowych i samorządowych podatków i opłat pośrednich, pobieranych od towarów, produkowanych przez płatnika, oraz opłat od kart do gry i samorządowego podatku od widowisk i hotelowego wraz z wszelkimi dodatkami do tych danin, jak również wszelkich innych podatków i opłat, które obciążają lub mogą obciążyć obrót.

(4) Wyłącza się z obrotu po udowodnieniu prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi koszty przewozu i ubezpieczenia towarów, wyłożone za nabywcę, wartość zwróconych towarów i udzielonych bonifikat i skont oraz sumę pobranych przy świadczeniach rzeczy odsetek prolongacyjnych, jeżeli zwrot towaru, udzielenie bonifikaty lub skonta albo pobranie odsetek prolongacyjnych dotyczy transakcji, dokonanych w tym samym roku podatkowym, w którym powstał obrót lub w roku poprzedzającym rok podatkowy.

Art. 6. Uważa się za szczególne rodzaje obrotu:

1) przy czynnościach kredytowych — sumę należnych procentów i innych wynagrodzeń za świadczenia oraz zysk brutto z dokonanych operacyj obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi;

2) w instytucjach ubezpieczeniowych nie opartych na wzajemności:

a) 1/10 część pobranych składek od ubezpieczeń na życie i od wypadków,
b) 1/4 część pobranych składek od ubezpieczeń pośrednich (reasekuracji) w działach rzeczowych, oraz 1/40 część pobranych składek w działach ubezpieczeń na życie i od wypadków,
c) całkowitą sumę pobranych składek w pozostałych ubezpieczeniach, przy czym do obrotu nie wlicza się składek na rzecz straży ogniowych;

3) w instytucjach ubezpieczeniowych, opartych na wzajemności a ograniczających swoją działalność w ubezpieczeniach bezpośrednich do swoich członków, — połowę składek, wymienionych w pkt 2) lit. a), b) i c), przy czym nie wlicza się do obrotu składek na rzecz straży ogniowych;

4) przy czynnościach komisowej sprzedaży — sumę należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi, jeżeli komisant:

a) działa na rachunek osób, opłacających podatek w myśl ustawy niniejszej z tytułu sprzedaży towarów, będących przedmiotem komisu,
b) prowadzi prawidłowe księgi handlowe i udowodni stosunek komisu umową pisemną lub korespondencją,
c) nie otrzymuje dla siebie, niezależnie od umówionego wynagrodzenia komisowego lub zamiast wynagrodzenia, różnicy między ceną istotnie osiągniętą przy sprzedaży, a ceną ustaloną w umowie na rzecz komisanta.

Przy czynnościach komisu, nie odpowiadających wyżej określonym warunkom, uważa się za obrót całkowitą sumę zapłaty, jaka przypadłaby komisantowi, gdyby działał na rachunek własny.

Nie wymaga się warunku, określonego pod lit. a), jeżeli komisant działa na rachunek osób trzecich przy sprzedaży tych produktów rolnych oraz surowców i półwyrobów, niezbędnych dla rolnictwa lub przemysłu krajowego, których wykaz ustali Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem. Ministrowi Skarbu służy prawo zwalniania komisantów od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych, jeżeli stosunek komisowy i obrót wynika z prawidłowo prowadzonych ksiąg handlowych komitenta;

5) przy wykonywaniu umowy ajencyjnej, jeżeli ajent posiada sprzedawane towary w konsygnacji i równocześnie działa w imieniu i na rachunek osób nie opłacających podatku w myśl ustawy niniejszej od wykonania umów sprzedaży, przy których zawarciu pośredniczy — całkowitą sumę zapłaty, jaka przypadłaby ajentowi, gdyby działał we własnym imieniu i na własny rachunek przy sprzedaży powyższych towarów; we wszystkich innych przypadkach uważa się za obrót wynagrodzenie ajenta za pośrednictwo.

Również uważa się za obrót wynagrodzenie ajenta za pośrednictwo przy sprzedaży surowców i półwyrobów, niezbędnych dla rolnictwa i przemysłu krajowego, których wykaz ustali Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem.

Art. 7. (1) Stawki podatku wynoszą:

1) 1,25% — od obrotów udowodnionych prawidłowo prowadzonymi księgami handlowymi, a osiągniętych:

a) ze sprzedaży lub wymiany nabytych w tym celu i nie przerobionych towarów, z wyjątkiem sprzedaży w aptekach; nie uważa się jednak za przerób towaru czynności przygotowawczych, dokonywanych zgodnie z istniejącymi zwyczajami przed uskutecznieniem ich sprzedaży w przedsiębiorstwach han-

dlowych lub na ich zlecenie w obcych przedsiębiorstwach przemysłowych,

b) z wykonywania przedsiębiorstw wydawnictw książek drukowanych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;

2) 1,7% — od obrotów, wymienionych w pkt 1), lecz nie udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi;

3) 1,8% — od obrotów osiągniętych z czynności kredytowych po udowodnieniu prawidłowymi księgami handlowymi, z wyjątkiem zysku brutto z dokonanych operacji obcymi walutami, dewizami, tudzież wszelkiego rodzaju papierami wartościowymi;

4) 1,5% — od obrotów:

a) nie przewyższających zł 15.000 w stosunku rocznym, a osiągniętych z wynagrodzenia za przerób lub wytworzenie wyrobów bądź półwyrobów z cudzych materiałów,

b) nie przewyższających zł 50.000 w stosunku rocznym, a osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów lub wyrobów gotowych, wytworzonych przez płatnika na rachunek własny oraz za świadczenia usług o charakterze rękodzielniczym,

c) przewyższających zł 50.000, lecz nie przewyższających zł 100.000 w stosunku rocznym, osiągniętych ze świadczeń wymienionych pod lit. b) niniejszego punktu a udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi;

5) 2,1% — od obrotów:

a) wymienionych w pkt 4) lit. c), lecz nie udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi,

b) nie wymienionych w pkt 1), 2) i 4) oraz pod lit. a) niniejszego punktu, udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi, a osiągniętych ze sprzedaży lub wymiany surowców, półwyrobów i wyrobów gotowych;

6) 2,6% — od obrotów, osiągniętych z wynagrodzeń za ekspedycję, maklerstwo żeglugowe oraz przewóz osób i rzeczy;

7) 6% — od obrotów, osiągniętych z prowizji i innych wynagrodzeń:

a) za czynności komisu w rozumieniu art. 6 pkt 4) zdanie 1,

b) za czynności ajenta poza przypadkami, wymienionymi w art. 6 pkt 5) zdanie 1,

c) za pośrednictwo, nie mające cech umowy ajencyjnej;

8) 3% — od obrotów, osiągniętych tytułem kurtażu przez maklerów przysięgłych na giełdach towarowych od transakcji giełdowych, po udowodnieniu księgą maklerską;

9) 0,3% — od obrotów, udowodnionych prawidłowymi księgami handlowymi, a pochodzących ze sprzedaży na giełdach zbożowo-towarowych ziemiopłodów, mąki, otrąb i makuchów;

10) 3% — od wszystkich nie wymienionych wyżej obrotów.

(2) Jeżeli świadczenie usług połączone jest ze świadczeniem nabytych lub wytworzonych w tym celu towarów, obrót osiągnięty z tego tytułu podlega stawce właściwej dla obrotu za świadczenie usług.

(3) Od obrotu przedsiębiorstw państwowych, nie posiadających odrębnej osobowości prawnej, pobiera się podatek o 50% wyższy w stosunku do stawek, które byłyby właściwe dla czynności tych przedsiębiorstw według ustępów (1) i (2).

Terminy płatności.

Art. 8. (1) Płatnicy, będący kupcami rejestrowymi oraz pozostali płatnicy, prowadzący prawidłowe księgi handlowe, obowiązani są do dnia 25 każdego miesiąca wpłacić zaliczkę na podatek w wysokości podatku przypadającego od obrotu, osiągniętego w miesiącu ubiegłym.

(2) Pozostali płatnicy obowiązani są po upływie każdego kwartału kalendarzowego wpłacać zaliczkę na podatek w wysokości, odpowiadającej podatkowi przypadającemu od obrotu, osiągniętego w kwartale ubiegłym, lecz co najmniej w wysokości 1/5 kwoty podatku, wymierzonego od obrotu za rok ubiegły, w następujących terminach: do 15 czerwca — za I kwartał, do 15 sierpnia — za II kwartał, do 15 października — za III kwartał oraz do 15 lutego następnego roku — za IV kwartał.

(3) Płatnicy, wymienieni w ust. (2), którzy rozpoczęli wykonywanie podlegających podatkowi świadczeń w roku podatkowym, obowiązani są do opłacania kwartalnych zaliczek w wysokości, odpowiadającej podatkowi od obrotu, osiągniętego w kwartale ubiegłym, a ustalonej przez właściwą władzę skarbową. Postanowienie o wysokości zaliczki wydaje władza skarbowa po upływie trzech miesięcy od daty wykonania po raz pierwszy świadczenia, podlegającego opodatkowaniu, po uprzednim zbadaniu wysokości osiągniętych obrotów. Zaliczki te płatne są: za kwartał kalendarzowy, w którym wykonano po raz pierwszy świadczenia, podlegające opodatkowaniu — w terminie dni 30 od daty doręczenia postanowienia, za następne zaś kwartały kalendarzowe — w terminach, przewidzianych w ust. (2).

(4) Kwoty zaliczek, nie wpłacone w terminach wyżej wskazanych, uważa się za zaległości podatkowe.

(5) Podatek, przypadający za rok podatkowy po potrąceniu zaliczek, określonych powyżej w ust. (1), (2) i (3), płatny jest w terminie do

dnia 31 maja roku bezpośrednio następującego po roku podatkowym.

Ustalenie zobowiązania podatkowego.

Art. 9. (1) Postępowanie w sprawach podatku podlega przepisom ordynacji podatkowej, a w szczególności przepisom, dotyczącym państwowego podatku przemysłowego od obrotu.

(2) Upoważnia się Ministra Skarbu do zarządzenia poboru podatku od płatników, nie będących kupcami rejestrowymi i nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych, w formie ryczałtu bez ustalenia sum obrotu w każdym poszczególnym przypadku. Rozporządzenie Ministra Skarbu ustali sposób zryczałtowania podatku, przepisy wymiarowe, poborowe i odwoławcze, oraz terminy płatności.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do wprowadzenia od obrotów, wynikających ze sprzedaży poszczególnych rodzajów towarów, scalonego podatku obrotowego od wszelkich faz i rodzajów obrotów. Rozporządzenie Ministra Skarbu, po wysłuchaniu opinii izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych, określi, zgodnie ze stawkami, przewidzianymi w ustawie niniejszej, wysokość scalonego podatku oraz ustali przepisy wymiarowe, poborowe i odwoławcze, terminy płatności podatku, władze powołane do wymiaru i poboru podatku, osoby obowiązane do płacenia podatku, oraz odpowiedzialność za podatek, przy czym w razie poboru tego podatku na granicy lub przez władze celne, stawki podatku scalonego mogą być przeliczone na kwotę należną od jednostki wagi lub od sztuki.

Ulgi.

Art. 10. (1) Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem może w drodze rozporządzeń zwalniać całkowicie lub częściowo od podatku poszczególne rodzaje świadczeń.

(2) Właściwa władza skarbowa może zwolnić od podatku ubogich płatników, których podatek nie przewyższałby kwoty rocznej 100 zł.

Art. 11. (1) Spółdzielnie, działające na podstawie ustawy o spółdzielniach, a należące do związków rewizyjnych w rozumieniu tejże ustawy, jeżeli działają wyłącznie wśród swych członków lub jeżeli, w zakresie podstawowego przedmiotu swego przedsiębiorstwa, działają również z osobami, nie będącymi członkami, lecz przypadające na nie członków nadpłaty i zwroty przelewają w całości do funduszów, nie podlegających według ustawy o spółdzielniach lub statutu podziałowi między członków— korzystają z ulg następujących:

1) zwalnia się od podatku spółdzielcze instytucje drobnego kredytu, które określi Minister Skarbu;

2) w spółdzielniach kredytowych w rozumieniu prawa bankowego zwalnia się od podatku obrót:

a) osiągnięty z pożyczek udzielonych członkom,
b) osiągnięty z tytułu lokat w związkowych centralach finansowych;

3) w spółdzielniach, których działalność polega na sprzedaży członkom nabytych w tym celu lub wytworzonych towarów — zwalnia się od podatku obrót dokonany z członkami;

4) w spółdzielniach, których działalność polega na sprzedaży dostarczonych przez członków wytworów gospodarstwa rolnego — zwalnia się od podatku obrót przypadający na członków, a osiągnięty:

a) ze sprzedaży wytworów gospodarstwa rolnego w stanie nieprzerobionym,
b) ze sprzedaży wytworów hodowli, zbóż chlebowych, owoców, lnu, konopi, ziół leczniczych i grzybów po ich przerobieniu,
c) ze sprzedaży innych wytworów rolnych po ich przerobieniu, jeżeli przerób nie ma charakteru produkcji fabrycznej.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzeń w spółdzielniach, których działalność polega na sprzedaży dostarczonych przez członków innych wytworów rolnych, zwalniać od podatku obrót, przypadający na członków, a osiągnięty ze sprzedaży innych wytworów rolnych po ich przerobieniu, jeżeli przerób ma charakter produkcji fabrycznej;

5) w spółdzielniach, których działalność polega na sprzedaży dostarczonych przez członków wytworów warsztatów rzemieślniczych, wytworów pracy chałupniczej oraz przemysłu ludowego i domowego, zwalnia się od podatku obrót, przypadający na członków, a osiągnięty ze sprzedaży tychże w stanie nieprzerobionym. Rozporządzenie Ministra Skarbu określi warunki, jakim mają odpowiadać spółdzielnie, do których mają zastosowanie przepisy, zawarte w punkcie niniejszym.

(2) Zwalnia się od podatku obrotowego działające na podstawie ustawy o spółdzielniach i należące do związków rewizyjnych spółdzielnie pracy i wytwórcze, zrzeszające wyłącznie pracowników najemnych, mające na celu zatrudnianie zarobkowe przez siebie członków i wykluczające inny dochód członków ze spółdzielni, poza wynagrodzeniem za własną pracę zarobkową, o ile odpowiadają one warunkom, ustalonym przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

(3) W spółdzielniach należących do Związku Rewizyjnego Spółdzielni Wojskowych,

zwalnia się od podatku obrotowego obrót dokonany z członkami oraz z osobami wojskowymi i ich rodzinami, zamieszkałymi w obrębie garnizonu.

(4) Do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych stosuje się ulgi, określone w ust. (1) pkt (2).

(5) Kwoty za dostarczone spółdzielniom przez związek rewizyjny do użytku tychże spółdzielni księgi handlowe, druki, podręczniki, czasopisma, plakaty i inne środki propagandy spółdzielczości — nie uważa się za obrót związku, podlegający opodatkowaniu.

(6) Warunek należenia do związku rewizyjnego nie dotyczy spółdzielni, posiadających przyznane im przez Ministra Skarbu prawo rewizji.

Udział związków samorządowych w podatku obrotowym.

Art. 12. Związki samorządu terytorialnego otrzymują udział we wpływach z podatku w wysokości 15,5%.

Odpowiedzialność karna.

Art. 13. Kto uszczupla podatek obrotowy, pobierany na granicy lub przez władze celne (art. 9 ust. (3) ustawy) — podlega karze grzywny w wysokości od 5 do 10-krotnej kwoty uszczuplonego podatku. Przepisy prawa karnego skarbowego (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 84, poz. 581) stosuje się tu odpowiednio.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 14. Ilekroć w dotychczasowych przepisach prawnych jest mowa o podatku przemysłowym w rozumieniu podatku przemysłowego od obrotu lub o podatku przemysłowym od obrotu, należy rozumieć przez to podatek obrotowy, unormowany w ustawie niniejszej.

Art. 15. (1) Podatek przemysłowy od obrotu za lata do roku podatkowego 1938 włącznie oraz należności za świadectwa przemysłowe za lata do roku podatkowego 1939 włącznie będą pobierane na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339).

(2) Część należności za nabyte na rok podatkowy 1939 świadectwo przemysłowe, odpowiadającą cenie zasadniczej świadectwa (część III zał. do art. 23 ustawy o państwowym podatku przemysłowym) wraz z 15% dodatkiem pobieranym na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 127), a uiszczoną przez osoby opłacające podatek obrotowy w myśl ustawy niniejszej — potrąca się z kwoty podatku obrotowego za rok podatkowy 1939.

(3) Potrącenie, określone w ustępie poprzedzającym, nastąpi przy uiszczaniu zaliczek na podatek obrotowy za rok podatkowy 1939, pobieranych z mocy art. 8 ustawy niniejszej, przy czym od każdej zaliczki miesięcznej odjęta będzie jedna dziesiąta, a od każdej zaliczki kwartalnej — jedna czwarta podlegającej potrąceniu w myśl ust. (2) kwoty; jeżeli w sposób powyższy nie zostanie odjęta od podatku obrotowego cała podlegająca potrąceniu kwota należności za świadectwo przemysłowe, pozostałość tej kwoty potrącona będzie przy uiszczaniu należności, ustalonej przy wymiarze podatku obrotowego za rok podatkowy 1939.

Art. 16. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą ustawa z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 46, poz. 339), z zastrzeżeniami, wynikającymi z art. 15 ust. (1).

Art. 17. Wykonanie ustawy niniejszej poruсza się Ministrowi Skarbu.

Art. 18. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 maja 1938 r. Nr 34, poz. 292).

356

USTAWA

z dnia 25 kwietnia 1938 r.

o opłatach rejestracyjnych od przedsiębiorstw i zajęć.

Art. 1. Opłaty rejestracyjne pobiera się na rzecz związków samorządu terytorialnego, izb przemysłowo-handlowych, izb rzemieślniczych oraz szkół zawodowych.

Art. 2. (1) Opłaty uiszcza się przez nabywanie kart rejestracyjnych.

(2) Kartę rejestracyjną należy nabyć:

1) na każdy należący do przedsiębiorstwa zarobkowego oddzielny zakład handlowy, przemysłowy i górniczy oraz na każdy oddzielny skład;

2) na każde przedsiębiorstwo zarobkowe, wykonywane bez utrzymywania oddzielnych zakładów;

3) na każde zajęcie, wymienione w załączniku do art. 7,

jeżeli te zakłady, składy, przedsiębiorstwa i zajęcia są wykonywane bądź utrzymywane na obszarze Państwa.

Art. 3. (1) Za oddzielny zakład handlowy uważa się stałe lub ruchome, zamknięte lub otwarte pomieszczenie albo część takiego pomieszczenia, albo kilka bezpośrednio ze sobą połączonych lub znajdujących się w obrębie jednego obejścia pomieszczeń, w których dokonywa się czynności handlowych.

(2) Za przedsiębiorstwo handlu obnośnego uważa się sprzedaż towarów ze skrzyni, kufra, walizy, kosza i innych opakowań, przenoszonych z miejsca na miejsce przez sprzedawcę, a za przedsiębiorstwo handlu rozwoźnego — sprzedaż towarów z wozu, łodzi i innych pomieszczeń, poruszanych siłą ludzką lub zwierzęcą.

(3) Za przedsiębiorstwo handlu jarmarcznego uważa się sprzedaż towarów na jarmarkach i targach, trwających ponad 3 dni, przez osoby, które nie posiadają stałego zakładu; stoiska, kiosku lub innego pomieszczenia na targach, jarmarkach i wystawach gospodarczych — nie uważa się za oddzielny zakład.

(4) Za oddzielny zakład handlowy w przedsiębiorstwie kolei żelaznych uważa się cały zespół urządzeń na liniach kolejowych, objętych jedną koncesją.

(5) Za oddzielny zakład przemysłowy (wytwórnię, pracownię, warsztat, zakład rzemieślniczy) uważa się jedno lub kilka zamkniętych lub otwartych pomieszczeń, położonych w obrębie jednego obejścia, bądź stanowiących jeden jednolity zespół gospodarczy i służących do jednego rodzaju produkcji lub nawet do kilku rodzajów, jeśli stanowią one kolejne stopnie obróbki bądź przeróbki tych samych materiałów i wytworów lub znajdują się w związku, uzasadnionym potrzebami głównej produkcji.

(6) Za oddzielny zakład górniczy uważa się zespół szybów, sztolni, wież wiertniczych i tym podobnych urządzeń, należących do jednego przedsiębiorstwa, a znajdujących się w obrębie jednego terenu kopalnianego i służących do wydobywania tego samego produktu; wydobywania ubocznych produktów kopalnianych przy prowadzeniu głównej eksploatacji górniczej nie uważa się za oddzielny zakład.

(7) Za oddzielne przedsiębiorstwo uważa się każdy wyrąb lasu wraz z pierwiastkową obróbką drewna, dokonywany w obrębie jednej lub kilku graniczących ze sobą parcel leśnych.

(8) Za oddzielny skład uważa się jedno lub kilka bezpośrednio połączonych ze sobą zamkniętych lub otwartych pomieszczeń poza obrębem zakładu, służących wyłącznie do przechowywania, przesuszania, oczyszczania, sortowania, brakowania, przeładowywania lub pakowania towarów, przeznaczonych do sprzedaży, jak również do przechowywania maszyn, narzędzi, surowców i materiałów niezbędnych do produkcji, tudzież zapasów żywności lub odzieży itp. produktów do zaopatrywania własnych robotników, o ile to zaopatrywanie nie jest obliczone na zysk przedsiębiorcy i tym samym nie posiada charakteru zakładu handlowego.

Art. 4. Nie podlegają opłatom:

1) sprzedaż wytworów własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nie przerobionych drogą produkcji przemysłowej, dokonywana bez utrzymywania w tym celu stałych zakładów lub składów poza obrębem własnych lub dzierżawionych gruntów; gospodarstwem rolnym w rozumieniu ustawy niniejszej jest również gospodarstwo leśne, ogrodowe, hodowlane, łowieckie, pszczelarskie, rybne lub rybołówstwo na wodach otwartych i zamkniętych w rozumieniu ustaw o rybołówstwie. Podlega jednak opłatom:

a) sprzedaż wytworów gospodarstwa ogrodowego bądź hodowlanego, prowadzonego na obszarze gminy miejskiej, jako wyłączny lub przeważający rodzaj gospodarstwa rolnego;

b) dokonywanie wyrębów leśnych przez kupców;

2) eksploatacja torfu, piasku, gliny, wapna, kamieni, kredy, fosforytów itp., prowadzona w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów wyłącznie na potrzeby własnego gospodarstwa lub przedsiębiorstwa oraz połączone z eksploatacją cegielnie, piece wapienne itp. zakłady, znajdujące się w obrębie wyżej oznaczonych gruntów, zaspokajające również tylko potrzeby własnego gospodarstwa lub przedsiębiorstwa;

3) młyny i tartaki, znajdujące się w obrębie własnych lub dzierżawionych gruntów, a zaspokajające wyłącznie potrzeby gospodarcze właścicieli lub dzierżawców tych gruntów;

4) zakłady przemysłowe (art. 3 ust. (5)), prowadzone przez kupca rejestrowego wyłącznie w celu zaspokajania własnych potrzeb innego (głównego) zakładu przemysłowego tegoż kupca, na który nabyto kartę rejestracyjną, o ile zakłady te znajdują się w obrębie jednej gminy.

Art. 5. Zwalnia się od opłat:

1) koleje żelazne, stanowiące własność lub będące w zarządzie przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe";

2) przedsiębiorstwo państwowe „Polska Poczta, Telegraf i Telefon";

3) wodociągi i kanalizacje, laboratoria do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne,

oczyszczania miast, łaźnie, kąpieliska, rzeźnie targowiska, elektrownie, gazownie, telefony, lombardy, koleje żelazne, tramwaje i autobusy w granicach gmin miejskich — prowadzone we własnym zarządzie i na własny rachunek przez Państwo, związki samorządu terytorialnego lub szkoły akademickie;

4) gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe, pracownicze kasy ubezpieczeń oraz spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe, będące instytucjami drobnego kredytu, które określi Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia;

5) kasy pomocy członkom zrzeszeń pracowniczych, rzemieślniczych oraz wolnych zawodów (emerytalne, pożyczkowo - oszczędnościowe, pogrzebowe itp.) oraz spółdzielnie, zrzeszające wyłącznie pracowników najemnych, mające na celu zatrudnianie zarobkowe przez siebie swoich członków i wykluczające inny dochód członków ze spółdzielni poza wynagrodzeniem za własną pracę zarobkową;

6) zakłady wychowawcze i poprawcze, przytułki i schroniska noclegowe i inne urządzenia o celach opieki społecznej, ośrodki zdrowia, przychodnie, biblioteki, czytelnie, świetlice, muzea, galerie i wystawy — prowadzone lub utrzymywane przez Państwo, związki samorządu terytorialnego, szkoły akademickie, zakony i zgromadzenia zakonne prawnie uznanych wyznań religijnych oraz instytucje społeczne, oświatowe i dobroczynne, działające na podstawie prawa o stowarzyszeniach lub prawa przemysłowego, a także instytucje kulturalne, oświatowe i naukowe, znajdujące się w rękach prywatnych, jeżeli nie są obliczone na zysk;

7) pomieszczenia i urządzenia sportowe, utrzymywane przez stowarzyszenia sportowe i przeznaczone wyłącznie dla członków tych stowarzyszeń;

8) zakłady naukowe;

9) zakłady wytwórcze, przetwórcze i usługowe o charakterze rękodzielniczym, a w szczególności przemysł ludowy i domowy, pracę chałupniczą i rzemiosło, wykonywane ubocznie przez rolników lub pracowników rolnych bez sił pomocniczych — w zakresie ustalonym przez rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z właściwym ministrem;

10) odnajmowanie pokojów umeblowanych i utrzymywanie stołowni, jeżeli ilość odnajmowanych pokojów nie przewyższa trzech, a ilość stołowników — dziesięciu;

11) przedsiębiorstwa żeglugi morskiej i powietrznej;

12) spółdzielnie zdrowia, szpitale, odpowiadające warunkom, określonym w art. 3 lit. a) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 382) i kliniki szkół akademickich.

Art. 6. (1) Jeżeli przedsiębiorstwo przemysłowe oprócz zakładu przemysłowego prowadzi także zakład handlowy celem sprzedaży w nim wyrobów własnej produkcji, to tego rodzaju zakład handlowy uważa się za oddzielny w rozumieniu art. 2 ust. (2) pkt 1).

(2) Sprzedaż produktów własnego wyrobu dokonywana w tym samym budynku, w którym mieści się zakład przemysłowy, lub w obrębie kompleksu budynków, zajętych przez taki zakład, nie stanowi oddzielnego zakładu.

Art. 7. (1) Wykaz podlegających opłatom zajęć, podział miejscowości na klasy oraz ceny kart rejestracyjnych zawiera załącznik do artykułu niniejszego.

(2) Prawo określania poszczególnych rodzajów zakładów, jako handlowych lub przemysłowych, służy Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 8. Na przedsiębiorstwa lub zajęcia, wykonywane w kilku miejscowościach, zaliczonych do różnych klas, nabywa się karty rejestracyjne w cenie, odpowiadającej miejscowości, zaliczonej do klasy najwyższej.

Art. 9. (1) Karty rejestracyjne nabywa się na każdy rok kalendarzowy w miesiącu styczniu tegoż roku.

(2) Jeżeli wykonywanie przedsiębiorstwa lub zajęcia rozpoczęto albo też zakład lub skład otworzono w ciągu roku kalendarzowego — kartę rejestracyjną należy nabyć przed rozpoczęciem odpowiedniej działalności. Cena karty wynosi pełną, określoną w taryfie kwotę, jeżeli działalność rozpoczęto przed dniem 1 lipca oraz połowę tej kwoty, jeżeli działalność rozpoczęto w dniu lub po dniu 1 lipca.

(3) Na przedsiębiorstwa, wykonywane w miejscowościach klimatycznych i leczniczych sezonowo, tj. nie dłużej niż przez 6 miesięcy w ciągu roku, można nabywać karty rejestracyjne za cenę, wynoszącą połowę określonej w taryfie kwoty. W innych miejscowościach na przedsiębiorstwa sezonowe można nabywać karty rejestracyjne za połowę ceny taryfowej za zezwoleniem właściwego związku samorządu terytorialnego.

Art. 10. (1) Karta rejestracyjna jest ważna na okres, na który została nabyta. Zmiana osoby, utrzymującej zakład lub skład oraz zmiana miejsca wykonywania przedsiębiorstwa lub zajęcia nie powoduje obowiązku ponownego nabycia karty, pod warunkiem zawiadomienia w ciągu miesiąca o zaszłej zmianie właściwego związku samorządu terytorialnego, który uczyni na karcie odpowiednią wzmiankę.

(2) Karty rejestracyjne powinny być umieszczone na widocznym miejscu w zakładach lub w składach, których dotyczą i stale tam się znajdować.

(3) W razie zaginięcia karty rejestracyjnej związek samorządu terytorialnego po zbadaniu

sprawy wyda płatnikowi na jego prośbę zaświadczenie, że właściwa karta została nabyta.

(4) Należność za kartę rejestracyjną, nie nabytą we właściwym czasie lub we właściwej cenie, uważa się za zaległość, podlegającą przymusowemu ściągnięciu w trybie administracyjnym.

Art. 11. Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu służy prawo całkowitego lub częściowego zwalniania w drodze rozporządzeń od opłat poszczególnych rodzajów zakładów, przedsiębiorstw, składów i zajęć, jak również przekazywania swych uprawnień w tym zakresie związkom samorządu terytorialnego.

Art. 12. (1) Pobór opłat i wydawanie kart rejestracyjnych należy do zarządów gminnych lub miejskich. Właściwym jest zarząd tej gminy wiejskiej lub miejskiej, na której obszarze położone są zakłady lub składy oraz wykonywane przedsiębiorstwa bez utrzymywania zakładów lub składów albo zajęcia. Jeżeli jeden zakład jest położony na obszarze dwóch lub więcej gmin, właściwość jednej z nich określa się według położenia głównych urządzeń zakładu.

(2) Za miejsce wykonywania zajęcia oraz przedsiębiorstwa, nie utrzymującego zakładów lub składów, uważa się miejsce zamieszkania lub siedzibę prawną osoby, wykonywającej zajęcie lub przedsiębiorstwo. Za miejsce wykonywania samoistnych robót i dostaw, prowadzonych na obszarze kilku związków samorządu terytorialnego, uważa się miejsce, w którym zawarto umowę.

(3) Spory o właściwość miejscową rozstrzyga na wniosek jednej z interesowanych gmin najbliższa wspólna władza nadzorcza.

Art. 13. (1) Osoby, nabywające karty rejestracyjne, obowiązane są do składania związkom samorządu terytorialnego deklaracyj w dwóch egzemplarzach według wzoru, ustalonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

(2) Związki samorządu terytorialnego obowiązane są w ciągu 14 dni przesłać jeden egzemplarz deklaracji miejscowemu urzędowi skarbowemu.

Art. 14. (1) Urzędnicy związku samorządu terytorialnego, zaopatrzeni w odpowiednie upoważnienia, mają prawo dokonywania oględzin wszelkich budynków, lokali, gruntów, przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, pomieszczeń handlowych, przemysłowych, rzemieślniczych itp.

(2) Oględziny przedsiębiorstw, znajdujących się w obrębie stacyj kolejowych, urzędów pocztowych, portów państwowych lub zabudowań wojskowych, można przeprowadzić jedynie za zezwoleniem właściwej władzy kolejowej, pocztowej, portowej lub wojskowej.

Art. 15. Po upływie terminu, wyznaczonego do nabywania kart rejestracyjnych, związki samorządu terytorialnego sprawdzają, czy wszystkie przedsiębiorstwa i zajęcia posiadają właściwe karty rejestracyjne.

Art. 16. (1) Oględziny lokalne należy zasadniczo przeprowadzać w dni powszednie podczas godzin pracy, przy czym o ile możności w sposób nie tamujący ruchu przedsiębiorstwa.

(2) Oględziny należy przeprowadzać w obecności osoby, obowiązanej do wykupienia karty rejestracyjnej, osoby ją zastępującej lub przez nią zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób — przybranego świadka.

Art. 17. (1) Do wymiaru i poboru opłat, środków prawnych i właściwości władz nadzorczych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454).

(2) Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się w zakresie środków prawnych również w przypadku, przewidzianym w art. 22 ust. (2).

Art. 18. Wpływy z opłat rejestracyjnych dzieli się w sposób następujący:

1) związki samorządu terytorialnego otrzymują 50% wpływów;

2) izby przemysłowo-handlowe i izby rzemieślnicze — 20% wpływów;

3) szkoły zawodowe, mające prawo publiczności — 30% wpływów. Spis tych szkół ustala corocznie Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii właściwych terytorialnie izb przemysłowo - handlowych i izb rzemieślniczych.

Art. 19. (1) Wpływy z opłat, przypadające na rzecz izb przemysłowo-handlowych, izb rzemieślniczych i szkół zawodowych (art. 18 ust. (1) pkt 2) i 3)) będą przekazywane przez związki samorządu terytorialnego w ciągu dni 15 po upływie miesiąca, w którym zostały pobrane.

(2) W przypadku niewykonania przez związek samorządu terytorialnego obowiązku, określonego w ust. (1), odpowiednia kwota należności izby przemysłowo-handlowej, izby rzemieślniczej lub szkół zawodowych będzie przekazana przez właściwą władzę skarbową z przypadających na rzecz danego związku samorządu terytorialnego sum komunalnych.

Art. 20. Podział części opłat, przypadającej na rzecz związku samorządu terytorialnego, pomiędzy poszczególne związki, dokonywany będzie według zasad, określonych w art. 8 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 62, poz. 454).

Art. 21. (1) Podziału części opłat, przypadającej na rzecz izb przemysłowo-handlowych i izb rzemieślniczych, dokonywa Minister Przemysłu i Handlu.

(2) Podziału części opłat, przypadającej na rzecz szkół zawodowych, dokonywa corocznie Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

(3) Podziału sum, o których mowa w ust. (2), należy dokonać w ten sposób, ażeby wpływy, zebrane w okręgu danego województwa, były w tymże okręgu użyte, z potrąceniem jednak 20% tych sum na pokrycie potrzeb wyższych uczelni zawodowych o charakterze społecznym, oraz 30%, które Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dzieli według swego uznania pomiędzy szkoły zawodowe o charakterze społecznym.

(4) Wpływy z odsetek, pobranych od zaległości w opłatach, przypadają w całości na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Art. 22. (1) Kto prowadzi zakład lub przedsiębiorstwo, utrzymuje skład albo wykonywa zajęcie bez karty rejestracyjnej lub na podstawie karty rejestracyjnej niższej ceny od tej, która się ustawowo należy — podlega karze grzywny do wysokości pięciokrotnej należności za kartę rejestracyjną lub dwukrotnej różnicy między ceną właściwej a ceną posiadanej karty rejestracyjnej.

(2) Związek samorządu terytorialnego, po stwierdzeniu okoliczności, uzasadniających wymiar kary w myśl ust. (1), może zarządzić zamknięcie zakładu, jeżeli w ciągu miesiąca od stwierdzenia powyższych okoliczności właściwa karta rejestracyjna nie zostanie nabyta.

Art. 23. Kto nie dopuszcza do przeprowadzenia oględzin lokalnych (art. 14) osoby do tego uprawnionej lub stawia przeszkody w wykonywaniu tych czynności — podlega karze grzywny do dwóch tysięcy złotych.

Art. 24. Orzecznictwo w sprawach, przewidzianych w art. 22 i 23, należy do przełożonych właściwych związków samorządu terytorialnego.

Art. 25. Ilekroć w dotychczasowych przepisach prawnych jest mowa o podatku przemysłowym w postaci świadectw przemysłowych, należy rozumieć przez to karty rejestracyjne, unormowane w ustawie niniejszej.

Art. 26. Zwolnienia od podatków, przysługujące bankom i instytucjom kredytowym, jak również kasom oszczędności i kasom pożyczkowo-oszczędnościowym z mocy szczególnych przepisów — nie dotyczą opłat rejestracyjnych, pobieranych na podstawie ustawy niniejszej.

Art. 27. Ustawa niniejsza obowiązuje na całym obszarze Państwa. Na obszarze województwa śląskiego stosuje się zamiast przepisów, wymienionych w art. 17 ustawy niniejszej, odpowiednie przepisy ustawy śląskiej z dnia 14 kwietnia 1924 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w województwie śląskim.

Art. 28. Wprowadza się w ustawie z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych oraz w składkach i opłatach na rzecz prawnopublicznych instytucyj ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 8, poz. 88) następujące zmiany:

w art. 1 ust. (1) lit. f) po wyrazach: „samoistne daniny komunalne" skreśla się średnik i dodaje się wyrazy: „oraz opłaty rejestracyjne od przedsiębiorstw i zajęć.".

Art. 29. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 30. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1940 roku.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i
Minister Spraw Wewnętrznych:
Sławoj Składkowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 maja 1938 r. Nr 34, poz. 293).

Załącznik do art. 7 ustawy z dnia 25 kwietnia 1938 r. (Dz. Urz. Min. Sk poz. 356).

CZĘŚĆ I.

Zajęcia, podlegające opłatom.

Zajęcia przemysłowe, wykonywane bez utrzymywania oddzielnych biur i pomocników handlowych:

a) pośrednicy handlowi,
b) pomocnicy podróżujący (komiwojażerowie),
c) pośrednicy giełdowi (maklerzy),
d) ekspedytorzy, trudniący się osobiście z polecenia osób trzecich cleniem w urzędach celnych towarów, wysyłanych za granicę lub otrzymywanych z zagranicy,
e) inspektorzy i ajenci przedsiębiorstw ubezpieczeniowych, przewozowych, komunikacyjnych oraz instytucyj kredytowych.

CZĘŚĆ II.

Podział miejscowości na klasy.

Klasa I: m. st. Warszawa.

Klasa II: miasta: Białystok, Bydgoszcz, Chorzów, Częstochowa, Gdynia, Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź, Poznań, Sosnowiec i Wilno.

Klasa III: wszystkie inne gminy miejskie.

Klasa IV: wszystkie gminy wiejskie.

CZĘŚĆ III.

Ceny kart rejestracyjnych.

Dział	Oznaczenie zakładów, przedsiębiorstw i zajęć	We wszystkich miejscowościach	W miejscowościach klasy I	II	III	IV
		złote				
I	Zakłady handlowe oraz przedsiębiorstwa handlowe, nie utrzymujące zakładów z wyjątkiem przedsiębiorstw handlu jarmarcznego, obnośnego i rozwoźnego, a prowadzone przez:					
	a) kupców rejestrowych z wyjątkiem spółdzielni	—	300	250	200	150
	b) spółdzielnie z wyjątkiem kredytowych oraz kupców rejestrowych, jeżeli obrót zakładu nie przewyższa 100.000 złotych rocznie	—	150	120	50	15
	c) pozostałych płatników, spółdzielnie kredytowe oraz zakłady sprzedaży wyłącznie materiałów pędnych, olei i smarów samochodowych z tzw. stacji (pomp) benzynowych	—	30	25	20	10
II	Zakłady przemysłowe, zakłady górnicze z wyjątkiem kopalń nafty i gazów ziemnych, przedsiębiorstwa wyrębu lasu, samoistne przedsiębiorstwa wykonywania umów o roboty oraz przedsiębiorstwa rzemieślnicze, dorożkarstwo, furmaństwo, eksploatacja taksówek, a prowadzone przez:					
	a) kupców rejestrowych oraz zakłady spółdzielni o obrocie rocznym powyżej 200.000 zł	300	—	—	—	—
	b) spółdzielnie z wyjątkiem spółdzielni pracy i mleczarskich oraz kupców rejestrowych o obrocie rocznym poniżej 100.000 złotych	—	150	120	80	40
	c) pozostałych płatników	—	25	20	15	7
III	Kopalnie nafty lub gazów ziemnych . . .	100	—	—	—	—
IV	Składy należące do przedsiębiorstw oraz filie i kantory wydawnictw	20	—	—	—	—
V	Przedsiębiorstwa handlu:					
	a) rozwoźnego	85	—	—	—	—
	b) obnośnego	30	—	—	—	—
	c) jarmarcznego	50	—	—	—	—
VI	Wydawnictwa:					
	a) pism codziennych	—	750	200	120	120
	b) innych pism periodycznych	—	150	120	50	50

Dział	Oznaczenie zakładów, przedsiębiorstw i zajęć	We wszystkich miejscowościach	W miejscowościach klasy I	II	III	IV
		złote				
VII	Zajęcia przemysłowe pośredników giełdowych (maklerów)	250	—	—	—	—
VIII	Zajęcia przemysłowe pośredników handlowych	—	150	120	80	30
IX	Zajęcia przemysłowe ekspedytorów . . .	150	—	—	—	—
X	Zajęcia przemysłowe pomocników podróżujących (komiwojażerów)	100	—	—	—	—
XI	Wszelkie inne przedsiębiorstwa, nie utrzymujące zakładów oraz pozostałe zajęcia przemysłowe	20	—	—	—	—

357

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 4 maja 1938 r.

w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień porozumienia z dnia 25 marca 1938 r. między Polską a Szwajcarią, dotyczącego clenia blachy ocynkowanej i plecionek do kapeluszy.

Na podstawie art. 52 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Wprowadza się tymczasowo w życie postanowienia porozumienia między Polską a Szwajcarią w formie not, wymienionych w Warszawie w dniu 25 marca 1938 r., dotyczącego clenia blachy ocynkowanej i plecionek do kapeluszy.

(2) Tekst wspomnianego porozumienia zawarty jest w załączniku do rozporządzenia niniejszego.

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Spraw Zagranicznych, Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w porozumieniu z innymi właściwymi ministrami.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie piątego dnia po dniu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Sławoj Składkowski*
Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 12 maja 1938 r. Nr 33, poz. 291).

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 maja 1938 r. (Dz. Urz. Min. Sk. poz. 357).

Przekład.

POSELSTWO SZWAJCARSKIE
w Warszawie
Nr 566. 3461 d.

Warszawa, dnia 25 marca 1938 r.

Panie Ministrze,

Wobec rokowań, które niedawno miały miejsce między Związkowym Rządem Szwajcarskim a Rządem Polskim w sprawie udzielenia Szwajcarii kontyngentów na plecionki do kapeluszy, a Polsce udzielenia kontyngentów na blachę ocynkowaną w rolach (Tasmablech), mam zaszczyt zaproponować Waszej Ekscelencji następujące porozumienie:

1. Szwajcaria udziela Polsce kontyngent w wysokości 100 ton na blachę ocynkowaną w rolach (Tasmablech) służącą do pokrycia dachów z poz. 724 szwajcarskiej taryfy normalnej po cle ulgowym 4 frs od 100 kg przy imporcie przez Urząd Celny, który zostanie oznaczo-

ny następnie za wspólną zgodą; kontyngent ten winien być wyczerpany do dnia 31 grudnia 1938 r.

2. Polska udziela Szwajcarii kontyngent dodatkowy w wysokości 10 kwintali na plecionki do kapeluszy, poz. 704 p. 2 polskiej taryfy celnej po cle ulgowym 1.200 zł od 100 kg; kontyngent ten winien być wyczerpany do dnia 31 grudnia 1938 r.

Do przywozu tego mają zastosowanie postanowienia do poz. 704 p. 2 protokołu końcowego w układzie dodatkowym podpisanym w Bernie dnia 3 lutego 1934 r. do konwencji handlowej między Szwajcarią a Polską z dnia 26 czerwca 1922 r.

3. Niniejsze porozumienie będzie ratyfikowane i dokumenty ratyfikacyjne będą możliwie jak najwcześniej wymienione w Bernie.

Wejdzie on w życie 30 dnia po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Byłbym obowiązany Waszej Ekscelencji za powiadomienie mnie, czy Rząd Polski przyjmuje powyższe porozumienie.

Zechce Pan, Panie Ministrze, przyjąć zapewnienie mego bardzo wysokiego poważania.

Henri Martin

Jego Ekscelencja
Pan Józef Beck
Minister Spraw Zagranicznych
w Warszawie.

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Nr P. V. 82/Sw/3/11/38

Warszawa, dnia 25 marca 1938 r.

Panie Ministrze,

Notą swą Nr 566. 3461 d. z dnia 25 marca 1938 r. zechciał Pan zakomunikować mi co następuje:

„Wobec rokowań, które niedawno miały miejsce między Związkowym Rządem Szwajcarskim a Rządem Polskim w sprawie udzielenia Szwajcarii kontyngentów na plecionki do kapeluszy, a Polsce udzielenia kontyngentów na blachę ocynkowaną w rolach (Tasmablech), mam zaszczyt zaproponować Waszej Ekscelencji następujące porozumienie:

1. Szwajcaria udziela Polsce kontyngent w wysokości 100 ton na blachę ocynkowaną w rolach (Tasmablech) służącą do pokrycia dachów z poz. 724 szwajcarskiej taryfy normalnej po cle ulgowym 4 frs od 100 kg przy imporcie przez Urząd Celny, który zostanie oznaczony następnie za wspólną zgodą; kontyngent ten winien być wyczerpany do dnia 31 grudnia 1938 r.

2. Polska udziela Szwajcarii kontyngent dodatkowy w wysokości 10 kwintali na plecionki do kapeluszy, poz. 704 p. 2 polskiej taryfy celnej po cle ulgowym 1.200 zł od 100 kg; kontyngent ten winien być wyczerpany do dnia 31 grudnia 1938 r.

Do przywozu tego mają zastosowanie postanowienia do poz. 704 p. 2 protokołu końcowego w układzie dodatkowym podpisanym w Bernie dnia 3 lutego 1934 r. do konwencji handlowej między Szwajcarią a Polską z dnia 26 czerwca 1922 r.

3. Niniejsze porozumienie będzie ratyfikowane i dokumenty ratyfikacyjne będą możliwie jak najwcześniej wymienione w Bernie.

Wejdzie on w życie 30 dnia po dacie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych.

Byłbym obowiązany Waszej Ekscelencji za powiadomienie mnie, czy Rząd Polski przyjmuje powyższe porozumienie."

Potwierdzając odbiór powyższej noty, mam zaszczyt zakomunikować Panu, że Rząd Polski przyjmuje porozumienie zaproponowane w tej nocie.

Zechce Pan, Panie Ministrze, przyjąć zapewnienie mego wysokiego poważania.

Szembek.

J. E.
Pan Henri Martin
Poseł Nadzwyczajny
i Minister Pełnomocny Szwajcarii
w Warszawie.

358

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 2 maja 1938 r.

w sprawie oznaczenia listów zastawnych i ich kursów przy spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych.

Na podstawie art. 4 ust. (4) ustawy z dnia 5 lutego 1938 r. o spłacie niektórych wierzytelności hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 54) zarządzam co następuje:

§ 1. Prawo spłaty listami zastawnymi kapitału wierzytelności hipotecznej służy dłużnikowi — zgodnie z art. 4 ust. (1) powołanej wyżej ustawy z dnia 5 lutego 1938 r. — listami zastawnymi następujących instytucyj:

1) jeżeli wierzytelność zabezpieczona jest hipotecznie na nieruchomości miejskiej:

a) towarzystw kredytowych miejskich, mających siedzibę: w Częstochowie, Kaliszu, Kielcach, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Piotrkowie, Płocku, Poznaniu, Radomiu, Warszawie i Wilnie;

b) Towarzystwa Kredytowego Przemysłu Polskiego;

c) Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie;

d) Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej;

e) $5^1/_2$% listami zastawnymi Banku Gospodarstwa Krajowego;

2) jeżeli wierzytelność zabezpieczona jest hipotecznie na nieruchomości ziemskiej:

a) Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego oraz towarzystw kredytowych ziemskich, mających siedzibę: we Lwowie i Warszawie;

b) Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie;

c) Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej;

d) Państwowego Banku Rolnego oraz

e) $4^1/_2$% listami zastawnymi Banku Gospodarstwa Krajowego.

§ 2. Kurs, po którym wierzyciele obowiązani są przyjmować listy zastawne na spłatę kapitału ich wierzytelności, ustala się według poniższej skali, w zależności od wartości giełdowej tych listów:

Wartość giełdowa listu zastawnego za zł 100 nominału	Kurs spłaty listu zastawnego o wartości nominalnej zł 100
od zł 45 do zł 47	zł 60
powyżej „ 47 „ „ 49	„ 62,50
„ „ 49 „ „ 51	„ 65
„ „ 51 „ „ 53	„ 67,50
„ „ 53 „ „ 55	„ 70
„ „ 55 „ „ 57	„ 72,50
„ „ 57 „ „ 59	„ 75
„ „ 59 „ „ 61	„ 77,50
„ „ 61 „ „ 63	„ 80
„ „ 63 „ „ 65	„ 82,50
„ „ 65 „ „ 67	„ 85
„ „ 67 „ „ 69	„ 87,50
„ „ 69 „ „ 71	„ 90
„ „ 71 „ „ 73	„ 92,50
„ „ 73 „ „ 75	„ 95
„ „ 75	„ 100

§ 3. Wartość giełdową listów zastawnych (§ 2) oblicza się na podstawie ostatniego przed dniem spłaty notowania na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie, a w braku takiego notowania — na podstawie ostatniego przed dniem spłaty notowania na właściwej giełdzie pieniężnej prowincjonalnej.

§ 4. Listy zastawne, przeznaczone na spłatę kapitału wierzytelności hipotecznej, powinny być zaopatrzone we wszystkie kupony wraz z kuponem bieżącym.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 maja 1938 r. Nr 34, poz. 297).

359

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SKARBU ORAZ PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 2 maja 1938 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zmian w statucie Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej.

Na podstawie art. 310 § 1 kodeksu handlowego (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 57, poz. 502) oraz art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. w sprawie statutów towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz zmiany statutów instytucyj kredytowych, zatwierdzonych w drodze ustawodawczej przez b. władze zaborcze (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 326) zarządza się co następuje:

§ 1. Zatwierdza się następujące zmiany w statucie Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej, mającej siedzibę w Wilnie:

1) w § 30 ust. 6) wyrazy „w terminie i na warunkach, wskazanych" zastępuje się wyrazami „w terminie wskazanym";

2) w § 31 dodaje się nowy ust. 5) w brzmieniu:

„5) Obwieszczenia o licytacji nieruchomości, oszacowanej nie wyżej niż na pięć tysięcy złotych, nie ogłasza się w Monitorze Polskim i w innych pismach, lecz obwieszczenie to wywiesza się w lokalu Banku oraz przesyła się zarządowi gminnemu miejscowości, gdzie nieruchomość jest położona, celem wywieszenia na samej nieruchomości oraz w urzędzie gmin-

nym i ogłoszenia także w sposób w tej miejscowości zwyczajem przyjęty";

3) po § 50 dodaje się nowy § 50[1] w brzmieniu:

„§ 50[1]. 1) Pożyczki, umarzane ratami, mogą być wydawane nie tylko listami zastawnymi, ale i gotówką na tych samych podstawach, co pożyczki wydawane w listach. Wysokość oprocentowania tych pożyczek oraz plan ich umorzenia ustala Zarząd Banku i zatwierdza Minister Skarbu. Od pożyczek tych dłużnik opłaca bez wezwania przewidziane w planie umorzenia półroczne wpłaty z góry za każde półrocze, nie później niż 30 czerwca i 31 grudnia. Wpłat tych dokonywa się wyłącznie gotówką. Do pożyczek tych nie stosuje się przepisów §§ 23, 43 oraz § 44 ust. 1) i 3), §§ 46, 47 oraz 48 ust. 1) i zdania pierwszego ust. 3) oraz §§ 49 i 50 statutu Banku.

2) Pożyczki w gotowiźnie, umarzane ratami, mogą być spłacane przedterminowo całkowicie albo częściowo w gotowiźnie w kwotach nie niższych niż złotych sto.";

4) §§ 118, 122 i 126 otrzymują brzmienie:

„§ 118. 1) Z czystego zysku rocznego odlicza się 10% na kapitał zapasowy. Jeżeli pozostałość przenosi 8% kapitału zakładowego, to z nadwyżki ponad 8% odlicza się dodatkowo co najmniej 15% na kapitał zapasowy. Odliczenia te mogą ustać z chwilą, kiedy kapitał zapasowy dosięgnie połowy kapitału zakładowego.

2) Jeżeli suma kapitału zakładowego, zapasowego i rezerwowego zmniejszy się do sumy mniejszej niż 1/15 część będących w obiegu listów zastawnych i obligacyj, z wyjątkiem listów i obligacyj, gwarantowanych przez Państwo albo przez Związek Samorządowy, to z czystego zysku dolicza się poza tym 10% do kapitału rezerwowego.

3) Pozostałość czystego zysku do wysokości 6% kapitału zakładowego przeznacza się na dywidendę dla akcjonariuszów.

4) Jeżeli zyski, pozostałe po potrąceniach, przewidzianych w ust. 1) i 2), przekraczają 6% kapitału zakładowego, to przeznaczenie nadwyżki do 8% kapitału zakładowego, zależy od decyzji Walnego Zgromadzenia. Reszta zysków dzieli się w sposób następujący: 80% — do decyzji Walnego Zgromadzenia, 8% — na rzecz członków Zarządu, 4% — na rzecz członków Komisji Szacunkowej i 8% — na rzecz etatowych i kontraktowych urzędników Banku. Uchwała o wyznaczeniu dywidendy, przekraczającej 6% kapitału zakładowego, wymaga do ważności zgody Ministra Skarbu.

5) W latach, w których dywidenda wynosi więcej niż 12% od sumy kapitału zakładowego i zapasowego, połowę nadwyżki zalicza się do kapitału rezerwowego.

6) Walne Zgromadzenie może na wniosek Zarządu postanowić: a) o wstrzymaniu wypłaty uchwalonej dywidendy do określonego terminu i b) o nieuchwaleniu dywidendy z zaliczeniem do kapitału rezerwowego całego czystego zysku, pozostałego po dokonaniu przelewów, przewidzianych w ust. 1) i 2), jak również o niewypłaceniu z kapitału rezerwowego dodatkowej dywidendy do 6% kapitału zakładowego, przewidzianej w § 122 statutu.".

„§ 122. Kapitał rezerwowy tworzy się z odliczeń, uchwalonych przez Walne Zgromadzenie, oraz z odliczeń, przewidzianych w § 118. Z kapitału rezerwowego wypłaca się dodatkową dywidendę do 6% kapitału zakładowego w latach, kiedy dochód Banku na to nie wystarcza. Część kapitału rezerwowego może być użyta na cele, związane z rozwojem Banku. Kapitał rezerwowy może być całkowicie lub częściowo przelewany do kapitału zapasowego oraz do funduszu oddłużeniowego zgodnie z przepisami § 127 statutu Banku. We wszystkich przypadkach obowiązują jednak zastrzeżenia wynikające z przepisów §§ 70 i 124.".

„§ 126. Przelewanie sum z kapitału rezerwowego na cele związane z rozwojem Banku oraz przelewanie do funduszu oddłużeniowego zarówno sum z kapitału rezerwowego, jak i bezpośrednio z zysków Banku, uskutecznia się na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów.".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 16 maja 1938 r. Nr 34, poz. 298).

360

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 5 maja 1938 r.

o instytucjach naukowych i zakładach naukowo-badawczych, korzystających ze zwolnienia od cła przy przywozie z zagranicy przedmiotów pokazowych i pomocy naukowych.

Na podstawie § 16 ust. 2 do pkt. 11 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 października 1934 r., zawierającego przepisy wykonawcze do prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 820), podaję do wiadomości co następuje:

§ 1.

Ze zwolnienia od cła przy przywozie z zagranicy przedmiotów pokazowych i pomocy naukowych, przeznaczonych do celów naukowych, mogą korzystać instytucje naukowe i zakłady naukowo-badawcze, wymienione w załączonym spisie.

§ 2.

Zwolnienia od cła będą stosowane pod warunkiem przedstawienia w urzędzie celnym przy odprawie celnej zaświadczeń, wystawionych przez instytucje naukowe i zakłady naukowo-badawcze, wymienione w załączonym spisie. Zaświadczenia te powinny stwierdzać, że sprowadzane przedmioty pokazowe, względnie pomoce naukowe są przeznaczone w danej instytucji wyłącznie do celów naukowych.

§ 3.

Obwieszczenie niniejsze należy stosować od dnia ogłoszenia. Jednocześnie uchylam obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 30 października 1934 r. o instytucjach naukowych i zakładach naukowo-badawczych, korzystających ze zwolnienia od cła przy przywozie z zagranicy przedmiotów pokazowych i pomocy naukowych (Monitor Polski z 1934 r. Nr 250, poz. 316) wraz ze wszystkimi późniejszymi zmianami.

Minister Skarbu:
w/z. (—) *K. Morawski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 11 maja 1938 r. Nr 107, poz. 168).

Załącznik do § 1 Obwieszczenia Ministra Skarbu z dnia 5 maja 1938 r. (Dz. Urz Min. Sk. poz. 360).

S P I S

instytucyj naukowych i zakładów naukowo-badawczych, korzystających ze zwolnienia od cła przy przywozie przedmiotów pokazowych i pomocy naukowych:

Akademia Nauk Technicznych w Warszawie,
Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie,
Biblioteka i Archiwum Sejmu i Senatu,
Biblioteka Czartoryskich w Krakowie,
Biblioteka Narodowa Józefa Piłsudskiego w Warszawie,
Biblioteka Ordynacji Zamojskiej w Warszawie,
Biblioteka Ordynacji Krasińskich w Warszawie,
Biblioteka Państwowa im. Wróblewskich w Wilnie,
Chemiczny Instytut Badawczy w Warszawie,
Instytut Badawczy Lasów Państwowych w Warszawie,
Instytut Bałtycki w Toruniu,
Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego w Warszawie,
Instytut Ekspertyz Sądowych w Warszawie,
Instytut Fizyczny Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie,
Instytut Filmowy przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie,
Instytut Nauk Antropologicznych w Warszawie,
Instytut Naukowo-Badawczy Europy Wschodniej w Wilnie,
Instytut Naukowy Badania Komunizmu w Warszawie,
Instytut Propagandy Sztuki w Warszawie,
Instytut Radiotechniczny w Warszawie,
Instytut Radowy im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie,
Instytut Spraw Społecznych w Warszawie,
Instytut Śląski w Katowicach,
Kasa im. Mianowskiego w Warszawie,
Miejskie Muzeum Historii i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów w Łodzi,
Muzeum Archeologiczne Państwowe w Warszawie,
Muzeum Etnograficzne w Krakowie,
Muzeum im. Hr. Dzieduszyckich we Lwowie,
Muzeum Miejskie we Lwowie,
Muzeum Narodowe w Warszawie,
Muzeum Narodowe w Krakowie,
Muzeum Narodowe imienia Króla Jana III we Lwowie,
Muzeum Oświaty i Wychowania w Warszawie,
Muzeum Poczty i Telekomunikacji w Warszawie,
Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie,
Muzeum Śląskie w Katowicach,
Muzeum T-wa im. Szewczenki we Lwowie,
Muzeum Techniki i Przemysłu w Warszawie,
Muzeum Ukraińskie Narodowe we Lwowie,
Muzeum Wielkopolskie w Poznaniu,
Muzeum Wojska w Warszawie,
Muzeum Zoologiczne Państwowe w Warszawie,
Narodowy Instytut Astronomiczny w Krakowie,
Naukowo-Doświadczalny Instytut Melioracyjny przy Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
„Ogrody Kórnickie" Zakładów Kórnickich w Kórniku,
Państwowy Instytut Meteorologiczny w Warszawie,
Państwowy Instytut Telekomunikacyjny przy Ministerstwie Poczt i Telegrafów,
Państwowy Zakład Higieny i jego Oddziały,
Państwowe Zakłady Badania Żywności i Przedmiotów Użytku i ich Oddziały,
Państwowy Instytut Naukowy Gospodarstwa Wiejskiego i jego Oddziały,
Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie,
Państwowa Rada Ochrony Przyrody w Krakowie,
Państwowe Zbiory Sztuki w Warszawie,
Państwowe Weterynaryjne Pracownie Rozpoznawcze w Warszawie, Krakowie, Lwowie i w Wilnie,
„Pionier" Spółka Akcyjna dla Poszukiwania i Wydobywania Minerałów Bitumicznych,
Polska Akademia Literatury,
Polska Akademia Umiejętności w Krakowie,

Polskie Towarzystwo Zootechniczne w Warszawie,
Polski Instytut Wełnoznawczy,
Pracownia Biologiczna przy Szpitalu Głównym Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie,
Śląska Biblioteka Publiczna im. Józefa Piłsudskiego w Katowicach,
Stowarzyszenie Elektryków Polskich w Warszawie,
Towarzystwo Geofizyków w Warszawie,
Towarzystwo Krzewienia Kultury Teatralnej w Polsce,
Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Przeszłości,
Towarzystwo Naukowe Warszawskie,
Towarzystwo Naukowe we Lwowie,
Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie,
Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Poznaniu,
Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika we Lwowie,
Wileński Komitet do Zwalczania Raka,
Wojskowy Instytut Geograficzny w Warszawie,
Zakład Badania Drzew i Lasu Zakładów Kórnickich w Kórniku,
Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Lwowie,
Danziger Stadtbibliothek in Danzig w Gdańsku,
Dermatologisches Institut des Städtischen Krankenhauses in Danzig w Gdańsku,
Hauptstelle für Warenuntersuchung des Landeszollamts Danzig przy Dyrekcji Ceł w Gdańsku,
Laboratorien des Städtischen Schlacht - und Viehhofs w Gdańsku,
Landwirtschaftliches Institut der Technischen Hochschule wraz z pododdziałami w Gdańsku,
Pathologisches Institut des Städtischen Krankenhauses in Danzig w Gdańsku,
Röntgeninstitut des Städtischen Krankenhauses in Danzig w Gdańsku,
Staatliches Hygienisches Institut der Freien Stadt Danzig w Gdańsku,
Staatliches Chemisches Untersuchungsamt der Freien Stadt Danzig w Gdańsku,
Staatliche Frauenklinik als Hebammenlehranstalt w Gdańsku,
Staatliches Landesmuseum Danziger Geschichte Danzig-Oliva w Gdańsku,
Staatliches Museum für Naturkunde und Vorgeschichte in Danzig w Gdańsku,
Staatsarchiw der Freien Stadt Danzig w Gdańsku,
Stadtmuseum (Muzeum Miejskie) w Gdańsku,
Kunstgeverbemuseum (Muzeum Przemysłu Artystycznego) w Gdańsku,
Staatliches Observatorium w Gdańsku,
Wissenschaftliche Laboratorien der Klinischen Abteilungen des Städtischen Krankenhauses zu Danzig w Gdańsku.

361

OBWIESZCZENIE URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA

z dnia 4 maja 1938 r.

w sprawie wylosowanych premii do obligacji 4% premiowej pożyczki dolarowej serii III.

Podaje się do wiadomości, że zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 12 lipca 1930 r. w sprawie wypuszczenia serii III premiowej pożyczki dolarowej (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 438), w dniu 2 maja 1938 r. zostało wylosowanych 95 premii na ogólną sumę 37.500 dolarów według niżej podanych wielkości premii i numerów obligacji:

12.000 dol.

366304

3.000 dol.

136693, 1177026

1.000 dol.

201822, 491097, 832437, 908664, 975174, 1116469, 1453697.

500 dol.

767	169840	630584	880651	1120408
84566	245121	727480	1001452	1178511

100 dol.

19013	230516	485298	824044	1147832
20460	241301	516256	827135	1168940
23810	245282	539431	834129	1174241
36409	259493	539814	845259	1179010
38684	316654	555342	861779	1197176
52763	325657	566060	876369	1216142
82766	340050	569296	879131	1227168
97261	341988	578409	902884	1245800
113520	349823	583435	909396	1258903
161629	409309	607987	937570	1267803
170416	410200	651282	977378	1281284
192464	432383	652459	1092779	1334669
193458	439030	760945	1096101	1337142
211389	440825	765180	1106782	1373198
211490	467722	796237	1110880	1441672.

Dyrektor Urzędu Długów Państwa:
(—) *Dr Jakubowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 10 maja 1938 r. Nr 106, poz. 167).

362

OBWIESZCZENIE URZĘDU DŁUGÓW PAŃSTWA

z dnia 2 maja 1938 r.

Podaje się do wiadomości, że na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o Funduszu Inwestycyjnym (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 636) i § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. o wypuszczeniu Bonów Funduszu Inwestycyjnego (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 694) zostały w drodze losowania w okresie czasu od 7 do 28 kwietnia 1938 r. umorzone we wszystkich 10 seriach, wypuszczonych na podstawie wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu, następujące numery Bonów Funduszu Inwestycyjnego:

Nnr	Data wylosowania	Nnr	Data wylosowania
23	7.IV 1938 r.	17863	28.IV 1938 r.
5822	21. " "	20563	28. " "
5974	21 " "	22150	28 " "
6423	28 " "	22650	14 " "
6456	14 " "	23426	21 " "
9367	14 " "	24218	7 " "
13145	7 " "	26280	7 " "
14421	28 " "	26316	7 " "
15165	14 " "	27515	21 " "
15336	7 " "	29453	14 " "
15524	14 " "	29537	21 " "
16119	21 " "	29946	28 " "
16314	21 " "	29967	14 " "
17367	28 " "	37079	7 " "

Dyrektor Urzędu Długów Państwa:
(—) *Dr Jakubowski.*

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 12 maja 1938 r. Nr 108, poz. 169).

363

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 maja 1938 r.

L. D. I. 2306/2/38

w sprawie wykładni art. 20 p. k. s.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy), wszystkich urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych oraz do wszystkich dyrekcyj ceł i urzędów celnych.

Na zapytanie jednej z Dyrekcji Ceł, czy ulega zamianie na areszt zastępczy kwota stanowiąca równowartość przedmiotów występku orzeczona na podstawie art. 20 p. k. s. zamiast przepadku przedmiotów występku, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości wyjaśnia, co następuje:

1) Na tle u. k. s. z 1932 r. równowartość przedmiotu, wchodząca w miejsce konfiskaty przedmiotu, stanowiła **dodatkową karę pieniężną** (art. 19). Kara pieniężna była więc w systemie u. k. s. bądź karą zasadniczą (art. 10, 13 i nast.), bądź karą dodatkową (art. 19). W myśl art. 20 u. k. s. zamianie na areszt zastępczy ulegały wszelkie kary pieniężne niezależnie od tego, czy były one orzeczone w charakterze kary zasadniczej, czy też dodatkowej. Zasadnie więc orzecznictwo Sądu Najwyższego uznało, iż art. 20 u. k. s. „lege non distinguente" obejmuje obie postacie kary pieniężnej, zarówno zasadniczą, jak i dodatkową (zob. Zb. O. S. N. z 1930 r., zesz. I, poz. 20).

2) Inaczej zgoła kształtuje się zagadnienie w ramach systemu kar, stworzonego przez p. k. s. Prawo to zna karę zasadniczą grzywny (art. 9) za występki skarbowe, oraz porządkową karę pieniężną za wykroczenia skarbowe (art. 35). Te kary tylko ulegają w warunkach prawem przewidzianych zamianie na areszt zastępczy (art. 14, art. 40 § 2 — 4). Natomiast przepadek równowartości, statuowany w art. 20 p. k. s., jest karą dodatkową zastępczą, wstępującą w miejsce przepadku przedmiotów występku, gdy go orzec nie można np. z powodu ukrycia tych przedmiotów, ich zniszczenia, zwrócenia interwenientowi itp. Art. 14 p. k. s., przewidując expressis verbis zamianę na areszt jedynie tylko grzywny, nie może być rozciągliwie tłumaczony i dlatego niedopuszczalne jest stosowanie go do kary przepadku równowartości. Brak też w p. k. s. osobnego przepisu, któryby przewidywał zamianę nieściągalnej równowartości na areszt zastępczy, zaczym wypadnie dojść do wniosku, że zamiana taka jest niedopuszczalna, analogicznie zresztą z sytuacją, jaka istnieje co do kosztów postępowania.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) *K. Poths*
Naczelnik Wydziału.

364

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 13 maja 1938 r.

L. D. I. 1999/2/38

w sprawie umarzania postępowania karnego skarbowego z powodu śmierci przestępcy.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, Dyrekcyj

Ceł, urzędów celnych i urzędów skarbowych akcyz i monopolów państwowych.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że skoro prawo karne skarbowe nie zawiera specjalnych postanowień co do wykonywania prawomocnie orzeczonych kar w razie śmierci skazanego, to należy przyjąć ogólną zasadę, iż śmierć przestępcy umarza wszelkie kary.

Do wydania postanowienia o umorzeniu dochodzenia z powodu śmierci oskarżonego uprawniona jest władza skarbowa właściwa do rozstrzygnięcia sprawy (art. 271 p. k. s.), a gdy śmierć skazanego nastąpiła po uprawomocnieniu się orzeczenia karnego — dalsze postępowania karne (wykonawcze) umarza władza skarbowa I instancji powołana w myśl art. 304 § 2 p. k. s. do wykonania orzeczeń karnych.

Co się tyczy kosztów postępowania, to jeżeli oskarżony zmarł przed uprawomocnieniem się orzeczenia karnego, koszty te ponosi Skarb Państwa. Jeżeli zaś śmierć skazanego nastąpiła po uprawomocnieniu się orzeczenia karnego, to za orzeczone koszty postępowania karnego odpowiadają spadkobiercy zmarłego tak samo, jak za każdy inny dług spadkodawcy.

za Dyrektora Departamentu:
(—) *K. Poths.*
Naczelnik Wydziału.

365

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 13 maja 1938 r.

L. D. III. 547/4/38

w sprawie bonów Funduszu Inwestycyjnego.

Do

wszystkich izb skarbowych oraz Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach.

Celem uproszczenia wewnętrznej manipulacji bonami Funduszu Inwestycyjnego, zarządza się, aby kasy urzędów skarbowych wyeliminowały ewentualnie w porozumieniu z Izbą Skarbową z ogólnego zapasu bonów taką ilość, która na podstawie dotychczasowych miesięcznych obrotów okaże się niezbędną dla bieżących potrzeb; pozostałą ilość bonów należy komisyjnie przeliczyć, ułożyć w kolejności numerów według seryj w paczkach po 100 sztuk, pod opaską (ew. końcówki również pod opaską). Ułożone w ten sposób bony każdej serii należy ująć w osobne opakowanie, a wszystkie poszczególne opakowania w jedno ogólne opakowanie obwiązane sznurkiem, którego końce mają być przytwierdzone do opakowania pieczęcią lakową Urzędu Skarbowego (§ 46 Przep. dla władz).

Na opakowaniu winny być umieszczane podpisy Naczelnika Urzędu Skarbowego, Kierownika Działu rachunkowo-kasowego i skarbnika.

Ewidencja opakowanych bonów ma być utrzymana w wykazach sporządzonych w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden ma stanowić załącznik do paczki zawierającej bony, drugi zaś przeznaczony jest dla Urzędu Długów Państwa.

Wymienione wykazy mają zawierać specyfikację bonów według serii i numerów, ogólną ilość sztuk, oraz wartość nominalną i mają być podpisane przez Naczelnika Urzędu, oraz odpowiedzialnych za kasę rachunkozdawców. Po dokonaniu powyższych czynności kasy urzędów skarbowych wypiszą na zasadzie niniejszego zarządzenia sumę bonów, o których mowa, na rozchód jako odesłane do Urzędu Długów Państwa z tym jednak, że nie będą one narazie wysłane do Urzędu Długów Państwa, lecz złożone do czasu otrzymania dalszych zarządzeń do depozytu rzeczowego do dyspozycji Urzędu Długów Państwa.

Jednocześnie kasy urzędów skarbowych prześlą drugie egzemplarze wykazów Urzędowi Długów Państwa za pośrednictwem przełożonej Izby Skarbowej, która po uzgodnieniu z dziennikami rozchodu i dowodami prześle wykazy do Urzędu Długów Państwa. Od czasu złożenia bonów do depozytu rzeczowego ustaje co do tych bonów aż do odwołania obowiązek sprawdzania numerów wylosowanych bonów, nałożony postanowieniami § 10 przepisów rachunkowo-kasowych regulujących obrót bonami Funduszu Inwestycyjnego.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Nowak.*

366

OKÓLNIK C 139 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 6 maja 1938 r.

L. D. IV. 3837/3/38

w sprawie zaświadczeń o ocleniu towarów tureckich.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

W uzupełnieniu okólników L. D. IV. 33052/3/35 z dnia 5 grudnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 34/1935, poz. 786) oraz L. D. IV.

3/3/37 z dnia 27 lutego 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 7/1937, poz. 209) w sprawie wydawania zaświadczeń o ocleniu towarów tureckich, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Zaświadczenia o ocleniu towarów tureckich, które należy wystawiać na egzemplarzu „B" świadectwa pochodzenia, urzędy celne nie doręczają stronie, lecz dla ułatwienia postępowania zaraz po wystawieniu przesyłają wraz z odcinkiem kontrolnym świadectwa rozrachunkowego — do Polskiego Instytutu Rozrachunkowego w Warszawie.

To samo dotyczy zaświadczeń wystawianych ewentualnie na zwykłym papierze kancelaryjnym (ust. 3 okólnika L. D. IV. 33052/3/35), w braku egzemplarza „B" tureckiego świadectwa pochodzenia.

p. o Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

367

OKÓLNIK T 4 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 9 maja 1938 r.

L. D. IV. 11821/2/38

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej — dotyczy stosowania poz. 1240 i 1245 taryfy celnej.

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych i Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933 r.) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, co następuje:

1) Ubiory dla lalek: sukienki, bielizna, obuwie, nakrycia głowy itp. nadchodzące oddzielnie od lalek, należy traktować jako zabawki dziecięce osobno niewymienione i clić według odpowiednich punktów pozycji 1240 taryfy celnej.

2) Oczy do lalek, wykonane z innych materiałów niż szkło, należy clić według pozycji 1245 punktu 1 litery **c** taryfy celnej jako części lalek.

Oczy szklane do lalek podlegają cłu według pozycji 911 punktu 3 taryfy celnej, przewidującej wszelkie oczy szklane.

p. o Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

368

OKÓLNIK C 140 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 maja 1938 r.

L. D. IV. 11124/3/38

w sprawie ustnego zgłaszania wniosków, wymienionych w § 40 punkt 2 instrukcji manipulacyjnej dla władz i urzędów celnych.

Do

Dyrekcji Ceł we Lwowie, w Mysłowicach, w Poznaniu i w Warszawie oraz do wszystkich podlegających tym Dyrekcjom urzędów celnych.

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że wnioski stron o zwrot dołączonych do zgłoszeń celnych, a nieuznanych lub niewykorzystanych dokumentów (§ 40 p. 2 instr. man.) mogą być zgłaszane ustnie i w takich przypadkach nie podlegają opłacie stemplowej.

Jeżeli jednak wnioski powyższe zostaną zgłoszone do protokołu bądź też przedstawione w podaniu, to protokół taki względnie podanie podlega opłacie stemplowej w wysokości 3 zł oraz po 50 gr od każdego załącznika w myśl art. 147 ustęp ostatni ustawy o opłatach stemplowych.

O ponowne przyjęcie do zgłoszenia celnego wycofanego dokumentu, dopuszczalne tylko w trybie § 36 p. 2 rozporządzenia wykonawczego do prawa celnego, strona powinna wnieść podanie, podlegające opłacie stemplowej stosownie do wyjaśnienia zawartego w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 8 stycznia 1937 r. L. D. IV. 29396/3/36 w sprawie dodatkowego przyjmowania dokumentów do zgłoszeń celnych (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 2, poz. 62 z r. 1937).

p. o Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

369

OKÓLNIK T 5 MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 maja 1938 r.

L. D. IV. 11728/2/38

w sprawie wyjaśnień do taryfy celnej przywozowej (dotyczy poz. 677).

Do

wszystkich Dyrekcyj Ceł, Urzędów Celnych oraz Inspektoratu Ceł w Gdańsku.

Na podstawie art. 13 ust. 4 prawa celnego (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 610 z 1933) Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Tkaniny sporządzone z przędzy papierowej bez domieszki innych materiałów, chociażby zaopatrzone na brzegach w nitki z materiałów włóknistych w celu wzmocnienia tkaniny, należy clić według pozycji 677 p. 1 taryfy celnej.

Jednocześnie traci moc obowiązującą punkt 3 okólnika T 99 Ministerstwa Skarbu z dnia 10 lipca 1936 r. L. D. IV. 15463/2/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19, poz. 590).

p. o Dyrektora Departamentu:
(—) *Maksymowicz.*

370

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 maja 1938 r.

L. D. V. 2420/1/38

w sprawie kontroli opłat na rzecz Funduszu Pracy.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

Celem ujednostajnienia trybu postępowania urzędów skarbowych przy poborze opłat na rzecz Funduszu Pracy, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

I.

Podział kompetencyj.

Naczelnicy urzędów skarbowych oraz kierownicy działów wymiarowych powinni dbać o należytą znajomość przepisów o opłatach na rzecz Funduszu Pracy u pracowników, wykonywujących czynności związane z wymiarem, poborem i kontrolą tych opłat.

Obowiązkiem naczelnika urzędu jest w szczególności sprawne i ekonomiczne zorganizowanie kontroli uiszczania opłat na Fundusz Pracy — przy zastosowaniu poniższych zasad wytycznych:

1) Pracownicy kontraktowi, opłacani z kredytów Funduszu Pracy, powinni być używani wyłącznie do czynności, związanych z opłatami na Fundusz Pracy.

2) Kontrolę nad prawidłowym obliczaniem opłat, wymienionych w § 7 ust. (3) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604), przeprowadzają władze skarbowe przy sposobności kontroli prawidłowości potrąceń podatku dochodowego z Dz. II oraz specjalnego podatku od wynagrodzeń wypłacanych z funduszów publicznych, z zachowaniem rozdziału kompetencji, zakreślonego okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 10 czerwca 1936 r. L. D. V. 4234/1/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 16, poz. 524).

W urzędach skarbowych sprawy z powyższymi opłatami związane należy grupować w referacie podatku dochodowego od uposażeń służbowych i wynagrodzeń za najemną pracę (Dz. II ustawy o państwowym podatku dochodowym).

3) Kontrolę opłat, przewidzianych w art. 16 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163), przeprowadza Ministerstwo Skarbu.

4) Opłaty z art. 17 ustawy o Funduszu Pracy należą do kompetencji referenta podatku dochodowego (Dz. I ustawy o p. p. d.).

5) Opłaty z art. 23 należą do zakresu działania referenta podatku przemysłowego. Urzędy skarbowe, w których okręgu znajdują się wytwórnie żarówek nowych i regenerowanych, powinny kontrolować uiszczanie tych opłat przy sposobności kontroli zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu.

6) Sprawy opłat z art. 26 powinny być skoncentrowane w referacie podatków realnych. Tryb postępowania w tym zakresie reguluje szczegółowo cz. II niniejszego okólnika.

II.

Postępowanie w zakresie opłat na rzecz Funduszu Pracy od czynszu dzierżawnego.

1) Poczynając od 1938 r. wprowadza się „Ewidencję opłat na rzecz Funduszu Pracy od czynszu dzierżawnego z najmu mieszkań lub budynków", według wzoru Nr 1 F. P. Do ewidencji tej, zakładanej na 5-letni okres, należy wciągać wszystkie położone w okręgu urzędu skarbowego nieruchomości budynkowe, podlegające w myśl art. 26 ustawy o Funduszu Pracy obowiązkowi uiszczenia opłat na rzecz Funduszu Pracy. W tym celu należy posługiwać się wykazami osób, posiadających nieruchomości budynkowe na terenie gmin wiejskich i miast (wzór Nr 24 i Nr 25 do §§ 40 i 41 i. p.), ewidencją budynków nowowzniesionych, korzystających z ulg podatkowych (wzór Nr 29 do § 49 i. p.) oraz składanymi przez właścicieli nieruchomości wykazami (wzór Nr 1 O. P. do § 47 r. w.). Do ewidencji nie należy wciągać budynków, zajmowanych wyłącznie przez samych właścicieli, bądź przez inne osoby nie opłacające czynszu dzierżawnego, oraz budynków obejmujących wyłącznie jedno i dwuizbowe lokale.

Nieruchomości należy wpisywać w porządku alfabetycznym poszczególnych gmin, miejscowości oraz ulic, a wewnątrz tych grup — w kolejności numerów domów. W tym samym porządku w teczkach odpowiadających powyższym grupom należy przechowywać akta dotyczące opłat z poszczególnych nieruchomości (korespondencja, wykazy opłat itp.).

2) W rubryce 3 lit. a) ewidencji należy na początku każdego roku wpisać wysokość czynszu dzierżawnego, jaką właściciel nieruchomości uzyskałby w poprzednim roku kalendarzowym, gdyby przez cały rok wszystkie lokale większe niż dwuizbowe, z wyjątkiem zajmowanych nieodpłatnie (np. przez właściciela nieruchomości, członków jego rodziny, zajmujących lokal tytułem darmym), były wynajęte a lokatorzy terminowo wpłacali należny czynsz dzierżawny.

Na podstawie tej sumy wyprowadza się wysokość kwartalnego czynszu dzierżawnego (rubryka 3 lit. b) i oblicza wysokość przypadającej kwartalnej opłaty na rzecz Funduszu Pracy (rubryka 3 lit. c).

Dla ustalenia wysokości rocznego czynszu dzierżawnego, podlegającego opłatom na rzecz Funduszu Pracy, posługiwać się należy złożonymi przez właścicieli nieruchomości wykazami wzór Nr 1 o. p. do § 47 r. w., obejmującymi nieruchomości zarówno podlegające podatkowi od nieruchomości, jak i od tego podatku zwolnione i uzupełnionymi ewentualnie danymi, zebranymi w wyniku dodatkowo przeprowadzonych dochodzeń (wezwań płatników itp.), a w następnych latach prowadzenia ewidencji — na podstawie nie nasuwających wątpliwości danych z ewidencji roku poprzedniego.

Dane z rubryki 3 ewidencji służą dla orientacji przy ocenie składanych przez właścicieli wykazów opłat, przy ewent. wymiarze opłat z urzędu oraz przy kontroli.

3) Składane przez właścicieli nieruchomości, w myśl § 17 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dn. 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604), wykazy opłat za najem mieszkań lub budynków (załącznik Nr 3 do § 17 powołanego rozporządzenia) kasa urzędu skarbowego sprawdza pod względem rachunkowym. Na wykazach tych, po pobraniu należności, kasa urzędu skarbowego umieszcza pieczątkę następującej treści:

„Sprawdzono pod względem rachunkowym. Pobrano opłaty za .... kw. 193 ... r. zł .... gr ..., odsetek zł .... gr ...", uzupełniając ją datą, pozycją dziennika kasowego i podpisem. Następnie kasa odstępuje wykaz urzędnikowi prowadzącemu ewidencję. O wpłatach z tytułu opłat na rzecz Funduszu Pracy od czynszu, przy których nie złożono wykazu (np. przez P. K. O.), kasa codziennie również zawiadamia urzędnika prowadzącego ewidencję w sposób analogiczny.

4) Urzędnik prowadzący ewidencję, po otrzymaniu z kasy urzędu skarbowego wykazów lub zawiadomień bez wykazów, odkontowuje datę, pozycję dziennika kasowego i kwotę uiszczonej opłaty za dany kwartał w rubrykach 9 i 10 ewidencji. W rubrykach tych należy również wpisywać czerwonym atramentem sumy opłat zmniejszone na skutek uwzględnienia odwołań lub umorzeń, z podaniem daty i numeru wydanego orzeczenia. W razie powstania za dany kwartał nadpłaty należy w rubryce „Uwagi" odnotować sposób zadysponowania tą nadpłatą, np. zwrócono gotówką zł .... dn. .... Nr ......

Wszystkie uiszczenia i odpisy opłat na rzecz Funduszu Pracy powinny być odkontowywane bieżąco. Kwot wpłaconych tytułem odsetek nie należy odkontowywać. W rubryce 4 ewidencji należy wpisać datę złożenia za dany kwartał wykazu opłat za najem mieszkań lub budynków, a w rubryce 5 wysokość osiągniętego czynszu, uwidocznioną w złożonym wykazie.

5) Rubrykę 8 ewidencji wypełnia się jedynie wówczas, gdy nastąpiło sprawdzenie — w trybie przewidzianym w p. 7) niniejszego okólnika — wysokości wpłat, uskutecznionych przez właściciela nieruchomości. Do rubryki tej wpisuje się pełną należną kwotę opłaty za okres poddany kontroli wg poszczególnych kwartałów bez względu na to, czy kontrola (rubryki 11 i 12) dała wynik negatywny czy też pozytywny, a w związku z tym, czy nastąpił lub nie nastąpił wymiar albo domiar opłaty.

6) Bezzwłocznie po upływie terminów, wyznaczonych w § 17 rozporządzenia Minist. Opieki Społecznej z dnia 29 października 1937 r., a więc w miesiącach: marcu, czerwcu, wrześniu i grudniu każdego roku, należy sprawdzić, posługując się ewidencją, czy wszyscy do tego zobowiązani złożyli wykazy oraz uiścili opłaty.

W przypadku stwierdzenia, że właściciel nieruchomości nie złożył wykazu i nie uiścił opłaty lub nie dopełnił jednej z tych czynności, należy postępować w sposób następujący:

a) jeżeli nie złożono wykazu i nie uiszczono opłaty, należy wystosować wezwanie według wzoru Nr 2 F. P., odnotowując datę wysłania i doręczenia wezwania w rubryce 6 ewidencji;

b) jeżeli opłatę uiszczono, a tylko wykaz nie został złożony, można nie wysyłać wezwania, o ile wysokość osiągniętego czynszu dzierżawnego, od którego opłatę uiszczono, podana jest np. na odwrocie blankietu nadawczego lub gdy wysokość opłaty jest niezmienna i nie nastręcza wątpliwości; w przeciwnym razie należy wysłać wezwanie według wzoru Nr 2 F. P., skreślając w nim niepotrzebne wyrazy i odnotowując wysłanie oraz doręczenie wezwania w rubryce 7 ewidencji;

c) jeżeli wykaz został złożony a opłaty nie uiszczono, należy dokonać wymiaru opłaty, przyjmując za podstawę do wymiaru dane zadeklarowane w złożonym wykazie.

Wezwania, o których mowa w pkt. 6 lit. a) i b), należy wysyłać zasadniczo co kwartał bezzwłocznie po upływie terminów płatności opłat. W przypadku jednak gdy wysokość opłaty na rzecz Funduszu Pracy nie przekracza zł 5 w stosunku rocznym — można wysyłać wezwania tylko raz na rok po upływie roku kalendarzowego.

7) Jeżeli nadesłane wykazy nasuwać będą wątpliwości co do ich zgodności ze stanem faktycznym, co w szczególności zachodzić będzie w przypadku znacznej rozbieżności „in minus" między sumą czynszu podaną w wykazie a sumą uwidocznioną w rubryce 3 ewidencji, albo jeżeli mimo wezwania wykaz nie został złożony — należy przeprowadzić kontrolę, a to celem ustalenia zarówno faktycznej wysokości czynszu dzierżawnego, jak i przypadającej sumy opłaty na rzecz Funduszu Pracy.

Od przeprowadzania kontroli można jednak odstąpić w tym przypadku, gdy właściciel mimo wezwania nie złożył wykazu wcale i nie uiścił opłaty, a urząd skarbowy posiada odpowiedni materiał, np. z akt państwowego podatku od nieruchomości lub dochodowego — wystarczający dla dokonania wymiaru należnej opłaty bez dalszych dochodzeń.

Zasadniczo kontroli należy dokonywać w drodze postępowania wyjaśniającego, wysyłając do właściciela nieruchomości (lub jego pełnomocnika) odpowiednie wezwanie (wzór Nr 3 F. P.) o przedłożenie kwitariusza komornego lub innych dowodów, a w braku takich dowodów — drogą przesłuchania właściciela nieruchomości, administratora, lokatorów itp. Wyniki przesłuchania lub badania przedłożonych dowodów powinny być ujęte w formie protokółu (wzór Nr 4 F. P.).

Kontrolę na miejscu należy przeprowadzać tylko wyjątkowo w przypadkach istotnej konieczności, gdy urząd nie posiada dostatecznego materiału a w drodze korespondencji lub przesłuchania w urzędzie skarbowym nie można uzyskać potrzebnych danych. W miarę możności przeprowadzenie kontroli na miejscu należy poruczać tym urzędnikom, którzy u danego płatnika (a w przypadkach konieczności wyjazdu poza siedzibę urzędu — w danej miejscowości) mają przeprowadzić inne czynności służbowe. Wyznaczony dla dokonania kontroli urzędnik powinien przedsięwziąć wszelkie zmierzające do tego celu czynności, jak badanie ksiąg, kwitariuszy, zapisków, przesłuchanie lokatorów itp.

8) Zgodnie z przepisami § 21 ust. (2) rozporządzenia z dnia 29 października 1937 r., do wymiaru i poboru omawianych opłat stosuje się odpowiednio przepisy ordynacji podatkowej dotyczące państwowego podatku dochodowego (Dz. II). W myśl zatem art. 93 o. p., wymiaru opłaty w zasadzie nie dokonuje się. Wyjątek zachodzi wówczas, gdy właściciel nieruchomości albo nie wpłaci opłaty wcale, albo wpłaci za mało.

O dokonaniu wymiaru lub domiaru opłaty na rzecz Funduszu Pracy należy zawiadomić właściciela nieruchomości, doręczając mu nakaz płatniczy (wzór Nr 5 F. P.) i wypełnić rubryki 13, 14 i 15 ewidencji.

W rubryce 14 ewidencji należy wpisać sumę opłaty faktycznie wymierzoną lub domierzoną. Jeżeli zatem właściciel nieruchomości uiścił część należności — wpisuje się w tej rubryce różnicę, uwidocznioną w nakazie płatniczym między należną kwotą opłaty (rubryka 8 ewidencji) a uiszczoną przez płatnika (rubryka 10 ewidencji).

Wymierzona opłata na rzecz Funduszu Pracy powinna być uiszczona w ciągu 30 dni od daty doręczenia nakazu płatniczego. Odsetki jednak pobiera się od ustawowych terminów płatności.

Od wymierzonej opłaty służy, stosownie do przepisów art. 102 o. p. i art. 142 o. p., prawo wniesienia odwołania w ciągu 30 dni od daty doręczenia nakazu płatniczego.

9) Na zaległe opłaty należy bezzwłocznie wysłać upomnienie zgodnie z § 13 P. E. i wdrożyć postępowanie egzekucyjne zgodnie z postanowieniami P. E. oraz instrukcji egzekucyjnej, z zachowaniem przepisu zawartego w p. 2 § 5 instrukcji dla wierzycieli z dnia 15 czerwca 1937 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 16, poz. 518). Datę i numer tytułu wykonawczego należy odnotować w rubryce 16 ewidencji.

10) Przy udzielaniu ulg w spłacie zaległych opłat na rzecz Funduszu Pracy, tj. umarzaniu, rozkładaniu na raty i odraczaniu spłaty, należy stosować okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 10 listopada 1936 r L. D. V. 11593/1/36 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 31, poz. 945).

11) W razie stwierdzenia notorycznej opieszałości płatnika w uiszczaniu opłat lub w nadsyłaniu wykazów, albo w przypadkach utrudniania kontroli w zakresie opłat na rzecz Funduszu Pracy — należy występować do właściwego starostwa z wnioskiem o ukaranie grzywną na podstawie art. 33 ustawy z dnia 16 marca 1933 r. o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163) ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 849).

Wniosek taki, sporządzony wg wzoru Nr 6 F. P., powinien dokładnie wyszczególniać rodzaj wykroczenia z podaniem okoliczności, mogących mieć wpływ na wysokość wymiaru grzywny. Ten sam wzór można odpowiednio wykorzystać przy wnioskach o ukaranie za analogiczne wykroczenia w związku z innymi opłatami na rzecz Funduszu Pracy.

12) Zapotrzebowanie na druki przewidziane niniejszym okólnikiem izby skarbowe kierują do właściwych terytorialnie wojewódzkich biur Funduszu Pracy.

III.

Sprawozdania o wynikach wymiaru, kontroli i poboru opłat na rzecz Funduszu Pracy.

Urzędy skarbowe sporządzają wg stanu na dzień 31 marca każdego roku i przedkładają izbie skarbowej w terminie do dnia 30 kwietnia sprawozdanie o wynikach wymiaru, kontroli i poboru opłat na rzecz Funduszu Pracy (wzór Nr 7 F. P.) za okres od 1 kwietnia do 31 marca roku następnego. Sprawozdania te, zestawione

według urzędów skarbowych, przesyłają izby skarbowe wojewódzkim biurom Funduszu Pracy w terminie do dnia 31 maja. Po raz pierwszy sprawozdania za okres od dnia 1 kwietnia 1938 r. do dnia 31 marca 1939 r. urzędy skarbowe przedłożą izbom skarbowym do dnia 30 kwietnia 1939 r., a izby skarbowe prześlą wojewódzkim biurom Funduszu Pracy — w terminie do dnia 31 maja 1939 r.

Na podstawie nadesłanych sprawozdań izby skarbowe przeprowadzają analizę i wydają, w miarę potrzeby, stosowne zarządzenia.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

..........URZĄD SKARBOWY

w ....

EWIDENCJA OPŁAT NA RZECZ FUNDUSZU PRACY

od czynszu dzierżawnego

z najmu mieszkań lub budynków

za rok 193.....

Wzór Nr 1 F. P. do ok. Min. Sk. L. D. V. 2420 1/38.

Ewidencja opłat F. P. od czynszu dzierżawnego.

Nr kolejny | Miejcowość .... ulica .... Nr domu

Rok	Kwartał	Wysokość czynszu dzierżawnego od którego nal eży się opłata na F. P. obliczona za rok poprzedni w stos.: a) rocznym, b) kwartalnym, c) wysokość opłaty kwartalnej	Data założenia wykazu (zał. Nr 3 do § 17 rozp.)	Suma czynszu osiągniętego, uwidoczniona w złożonym wykazie zł	gr	Data a) wysł. b) doręcz. wezw. do złożenia wykazu i uiszczenia opłaty	do złożenia wykazu
1	2	3	4	5		6	7
1938	I.	a) zł .... gr				a) b)	a) b)
	II.	b) zł .... gr				a) b)	a) b)
	III.					a) b)	a) b)
	IV.	c) zł .... gr				a) b)	a) b)
1939							
1940							
1941							
1942							

Nazwisko i imię: a) właściciela nieruchomości ....

b) administratora (rządcy) ....

Opłata na rzecz Funduszu Pracy					Data kontroli z wynikiem		Wymierzono z powodu niewpłacenia wcale lub wpłac za mało			Data doręczenia nakazu płatniczego	Data i Nr tytułu wykonawczego	UWAGI
Należna		Uiszcz. i odpisy										
		Data i poz. dzien. kasowego	Kwota		pozytywnym	negatywnym	Data wymiaru — domiaru	Opłata na F. P.				
zł	gr		zł	gr				zł	gr			
8		9	10		11	12	13	14		15	16	17

(str. 1)

Postępowanie podatkowe.

Pismo:

A. doręczyłem dnia . . . . 19. . r. o godz. . . . .
a) adresatowi osobiście, który pismo przyjął,
b) adresatowi osobiście, który odmówił przyjęcia,
c) z powodu nieobecności adresata p. . . . ., jako dorosłemu członkowi rodziny, domownikowi adresata, osobie zarządzającej majątkiem, przedsiębiorstwem, pracownikowi adresata, który pismo przyjął — odmówił przyjęcia;

B. nie mogłem doręczyć z powodu:
a) śmierci adresata,
b) iż adresat we wskazanym domu nie jest znany,
c) iż adresat opuścił wskazany dom na stałe — przenosząc się czasowo do . . . . .
d) iż adresat opuścił wskazany dom na stałe, wynosząc się do miejscowości, której ustalić nie mogłem.

. . . .
(podpis doręczającego)

URZĄD SKARBOWY . . . . dn. . . . . 193. . r.

w . . . .

Nr ewid. . . . .

Do
Pana (i) . . . .
zamieszkałego (ej) . . . .
właściciela (ki) nieruchomości, położonej
w . . . . . przy ul. . . . . . . Nr . .

WEZWANIE.

Wbrew przepisom art. 26 ustawy o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 22, poz. 163) oraz § 17 ust. (1) rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604) — nie wpłacił Pan (i) opłaty na rzecz Funduszu Pracy od osiągniętego w . . . . . kwartale 193 . . r. czynszu dzierżawnego — oraz — nie złożył Pan (i) wykazu otrzymanych sum czynszu pobranego w . . . . . kwartale 193 . . r. wraz z wykazem opłat na rzecz Funduszu Pracy.

Wobec powyższego Urząd Skarbowy wzywa Pana (ią), na zasadzie § 21 wspomnianego wyżej rozporządzenia z dnia 29 października 1937 r. do — wpłacenia do kasy urzędu Skarbowego opłaty na rzecz Funduszu Pracy za . . . . kwartał 193 . . r. — oraz — złożenia wykazu pobranego w . . . . kwartale 193 . . r. czynszu dzierżawnego — w terminie do dni 14 od daty otrzymania niniejszego wezwania.

Nieuczynienie zadość niniejszemu wezwaniu w wyznaczonym terminie podlega grzywnie z art. 33 ustawy o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 22, poz. 163) do wysokości 2.000 złotych.

Naczelnik Urzędu:

Wzór Nr 2 F. P. do ok. Min. Sk. L. D. V. 2420/1/38.

Wezwanie do uiszczenia—złożenia wykazu — opłat F. P. od czynszu dzierżawnego.

Pieczęć urzędu Skarbowego

Dosłać

Za zwrotnym poświadczeniem odbioru pisma Dowód doręczenia wezwania do uiszczenia — złożenia wykazu — opłat F. P od czynszu dzierżawnego.

z dnia.............................. 193...... r. Nr......................

Nazwisko i imię właściciela nieruchom.	
Miejsce zamieszkania właść.	
Miejsce położenia nieruchom.	

Dnia...193...... r.

doręczyłem: .... (podpis)

otrzymałem: .... (podpis)

(str. 1)

Postępowanie podatkowe.

Pismo:

A. doręczyłem dnia . . . . 19. . r. o godz. . . . .

a) adresatowi osobiście, który pismo przyjął,

b) adresatowi osobiście, który odmówił przyjęcia,

c) z powodu nieobecności adresata p. . . . ., jako dorosłemu członkowi rodziny, domownikowi adresata, osobie zarządzającej majątkiem, przedsiębiorstwem, pracownikowi adresata, który pismo przyjął — odmówił przyjęcia;

B. nie mogłem doręczyć z powodu:

a) śmierci adresata,

b) iż adresat we wskazanym domu nie jest znany,

c) iż adresat opuścił wskazany dom na stałe — przenosząc się czasowo do . . . . .

d) iż adresat opuścił wskazany dom na stałe, wynosząc się do miejscowości, której ustalić nie mogłem.

. . . .

(podpis doręczającego)

URZĄD SKARBOWY

w . . . .

. . . . dn. . . . . 193. . r.

Nr ewid. . . . .

Do

Pana (i) . . . .

zamieszkałego (ej) . . . .

właściciela — administratora — nieruchomości, położonej w . . . .

przy ul. . . . . ,

W E Z W A N I E.

W związku z przepisami art. 26 ustawy o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 22, poz. 163) oraz § 17 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604) Urząd Skarbowy, na zasadzie § 21 wymienionego wyżej rozporządzenia, wzywa Pana (ią) do przybycia osobiście lub przysłania pełnomocnika do lokalu Urzędu Skarbowego (pokój Nr . . . w godzinach od . . . do . . .) w terminie do dni 7 od dnia doręczenia niniejszego wezwania wraz z kwitariuszami lub innymi dowodami, stwierdzającymi wysokość pobranego przez Pana (ią) czynszu dzierżawnego w okresie od dnia . . . . . 193. . r. do dnia . . . . 193. . r.

Nieuczynienie zadość niniejszemu wezwaniu w wyznaczonym terminie podlega grzywnie z art. 33 ustawy o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 22, poz. 163) do wysokości 2.000 złotych.

Naczelnik Urzędu:

Wzór Nr 3 F. P. do ok. Min. Sk. L. D. V. 2420/1/38.

Wezwanie do udowodnienia pobranego czynszu dzierżawnego.

Pieczęć urzędu skarbowego	Dosłać

Za zwrotnym poświadczeniem odbioru pisma

Dowód doręczenia wezwania do udowodnienia pobranego czynszu dzierżawnego.

z dnia .... 193..... r. Nr ....

Nazwisko i imię właściciela (ki) nieruchomości	
Miejsce zamieszkania właść.	
Miejsce położenia nieruchomości	

Dnia .... 193 .... r.

doręczyłem: otrzymałem.

....

(podpis) (podpis)

(str. 2)

PROTOKÓŁ

spisany dnia . . . . 193 . . r. przez . . . . . . w sprawie ustalenia wysokości należnych opłat na rzecz Funduszu Pracy od czynszu dzierżawnego, osiągniętego z nieruchomości budynkowej, położonej w . . . . przy ul. . . . za okres czasu od dnia . . . . 193 . . r. do dnia. . . . 193 . . r.

Pan (i) . . . . właściciel — administrator — lokator — wymienionej wyżej nieruchomości, uprzedzony o odpowiedzialności karnej z art. 33 ustawy o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr 22 z 1933 r., poz. 163), zeznaje co następuje:

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

(podpis zeznającego) (podpis urzędnika)

Wzór Nr 4 F. P. do ok. M. Sk. L. D. V. 2420/1/38.

Protokół przesłuchania.

(str. 1)

Postępowanie podatkowe.

Pismo:

A. doręczyłem dnia . . . . 19. . r. o godz. . . . . . .
   a) adresatowi osobiście, który pismo przyjął,
   b) adresatowi osobiście, który odmówił przyjęcia,
   c) z powodu nieobecności adresata p. . . . ., jako dorosłemu członkowi rodziny, domownikowi adresata, osobie zarządzającej majątkiem, przedsiębiorstwem, pracownikowi adresata, który pismo przyjął — odmówił przyjęcia;

B. nie mogłem doręczyć z powodu:
   a) śmierci adresata,
   b) iż adresat we wskazanym domu nie jest znany,
   c) iż adresat opuścił wskazany dom na stałe — przenosząc się czasowo do . . . .
   d) iż adresat opuścił wskazany dom na stałe, wynosząc się do miejscowości, której ustalić nie mogłem.

. . . .
(podpis doręczającego)

(Pieczęć władzy)	**N A K A Z P Ł A T N I C Z Y** na opłatę na rzecz Funduszu Pracy od czynszu dzierżawnego z najmu mieszkań lub budynków	Nr . . . . . Ewid. Nr ..../ks. bier.

Nazwisko i imię właściciela(i) nieruchomości	Pan(i)
Miejsce zamieszkania właściciela(i)	
Miejsce położenia nieruchomości	

Podstawa wymiaru opłaty za . . . . . kwartał 193. . r.

Osiągnięta suma czynszu		Należna opłata		Uiszczona opłata		Przypada do uiszczenia opłata w kwocie		Odsetki od opłaty przypadają od dn. . . . .
zł	gr	zł	gr	zł	gr	zł	gr	

Objaśnienie na odwrotnej stronie.

Dnia . . . . 193. . r.

(Pieczęć lub podpis władzy wymiarowej).

Wzór Nr 5 F. P. do ok. Min. Sk. L. D. V. 2420/1/38.

Nakaz płatniczy na opłatę F. P. od czynszu dzierżawnego.

(str. 2)

Pieczęć władzy wymiarowej.

Dostać

Zwrotne poświadczenie odbioru pisma
Dowód doręczenia nakazu płatniczego na opłatę na rzecz Funduszu Pracy od czynszu dzierżawnego z najmu mieszkań lub budynków.
z dnia .... 193 r. Nr ....

Nazwisko i imię właściciela(i) nieruchomości	
Miejsce zamieszkania właść.	
Miejsce położenia nieruchomości	

Dnia .... 193 r. nakaz płatniczy

doręczyłem: otrzymałem:

....
(podpis) (podpis)

OBJAŚNIENIE.

1) Opłatę wymierzono na zasadzie art. 26 ustawy o Funduszu Pracy z dn. 16 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 22, poz. 163) ze zmianami z dn. 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 849) w związku z § 17 i 21 rozporządzenia Min. Opieki Społecznej z dn. 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604).
2) Wymierzoną opłatę należy uiścić w ciągu 30 dni od daty doręczenia niniejszego nakazu płatniczego.
3) Od należności przypadają stosownie do przepisów § 17 rozporządzenia Min. Opieki Społecznej z dn. 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604) od terminu drugostronnie wymienionego odsetki w myśl ustawy z dnia 18 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 8 z 1936 r., poz. 88) w wysokości 0,75% miesięcznie, a nadto w przypadku doręczenia upomnienia i wdrożenia egzekucji celem przymusowego ściągnięcia należności w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 2 stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 24), z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 78) i z dnia 15 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 340) pobrane będą koszty upomnienia i koszty egzekucyjne.
4) Od wymiaru opłaty przysługuje prawo wniesienia odwołania do izby skarbowej, za pośrednictwem urzędu skarbowego, w terminie dni 30 od dnia następnego po doręczeniu nakazu.
Odwołanie nie wstrzymuje obowiązku zapłacenia opłaty w przepisanym terminie, ani też prawa władzy do przymusowego ściągnięcia tejże (art. 7, 102 — 106 i 142 ordynacji podatkowej).

URZĄD SKARBOWY . . . . dn. . . . . 193 . . r.
w . . . .
Nr ewid. . . . .

Do

Starostwa

w . . . .

W związku z przepisami art. 33 ustawy o Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 22, poz. 163) Urząd Skarbowy wnosi o ukaraniep. . . . .
zamieszkałego (ej) . . . . ., urodz. w r. . . . (imię ojca i matki) . . .
właściciela — administratora (zarządzającego) — nieruchomości położonej w . . . .
przy ul. . . . . za naruszenie przepisów art. 26 ustawy o Funduszu Pracy oraz §§ 17 i 21 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 29 października 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 83, poz. 604).

Wymieniony (a) (opisać szczegółowo istotę wykroczenia z podaniem okoliczności obciążających i łagodzących) . . . .
. . . .
. . . .
. . . .
. . . .

Naczelnik Urzędu:

Wzór Nr 6 F. P. do ok. Min. Sk. L. D. V. 2420/1/38.

Wniosek o ukaranie za naruszenie przepisów o opłatach F. P. od czynszu dzierżawnego.

URZĄD SKARBOWY (str. 1)

w ....

Nr ....

DO

IZBY SKARBOWEJ

w ....

przedkłada się sprawozdanie o wynikach wymiaru, kontroli i poboru opłat na rzecz Funduszu Pracy w okresie od dnia 1 kwietnia 193..... r. do 31 marca 193..... r.

OBJAŚNIENIE

Urzędy skarbowe przedkładają sprawozdanie izbom skarbowym w terminie do 30 kwietnia w/g stanu na dzień 31 marca.

Wzór Nr 7 F. P. do ok. Min. Sk. L. D. V. 2420/1/38.

Sprawozdanie o wynikach wymiaru, kontroli i poboru opłat na rzecz Funduszu Pracy.

(str. 2)

Opłaty z art. 15 ustawy — § 7 ust. (3) rozp.							Opłaty z art. 17 ustawy i § 9 rozp. wyk.					Opłaty z art. 23		
Ilość władz urzędów instytucji i zakładów państw. obowiązanych do uiszczenia opłat	Suma uiszczonych opłat		Ilość przeprowadzonych kontroli z wynikiem		Kwota wymierzonych opłat		Ilość płatników którym wymierzono opłatę	Kwota wymierzonych opłat		Kwota uiszczonych opłat		Ilość płatników obowiązanych do uiszczania opłat	Kwota uiszczonych opłat	
	zł	gr	negatywnym	pozytywnym	zł	gr		zł	gr	zł	gr		zł	gr
1	2		3	4	5		6	7		8		9	10	

(str. 3)

ustawy i § 14 rozp. wyk.				Opłaty z art. 26 ustawy i § 17 rozp. wyk.							OGÓŁEM					
Ilość przeprowadzonych kontroli z wynikiem		Kwota wymierzonych opłat		Ilość nieruchomości podlegających obowiąz. opłacenia opłat od czynszu dzierżaw.	Kwota uiszczonych opłat		Ilość dokonanych kontroli z wynikiem		Kwota wymierzonych opłat		Uiszczono opłat (suma rubryk 2+8+10+15)		Wymierzono opłat (suma rubryk 5+7+13+18)		UWAGI
negatywnym	pozytywnym	zł	gr		zł	gr	negatywnym	pozytywnym	zł	gr	zł	gr	zł	gr	
11	12	13		14	15		16	17	18		19		20		21

371

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 30 kwietnia 1938 r.

L. D. V. 2269/4/38

w sprawie uproszczenia trybu przyznawania ulg w państwowym podatku przemysłowym od obrotu dla transakcyj na giełdach mięsnych.

Do

wszystkich izb skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy) oraz wszystkich urzędów skarbowych.

W celu uproszczenia i przyśpieszenia akcji wymiarowej oraz umorzeniowej Ministerstwo Skarbu upoważnia Izby Skarbowe (Wydział Skarbowy) do zezwolenia urzędom skarbowym na przyznawanie płatnikom ulg przewidzianych w okólniku z dnia 26 lipca 1937 r. L. D. V. 36705/4/37 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 20, poz. 708), równocześnie z dokonywaniem wymiarów podatku przemysłowego od obrotu, poczynając od roku podatkowego 1937.

Jednocześnie Ministerstwo Skarbu zwalnia płatników — członków giełd mięsnych od obowiązku składania zaopiniowanych przez te giełdy podań o umorzenie 1/3 części podatku przemysłowego od obrotu, przypadającego od obrotów osiągniętych w roku 1937, zezwalając na udzielanie wspomnianej ulgi na podstawie dostarczonych urzędom skarbowym przez giełdy mięsne odpisów pokwitowań na wpłacone przez członków danej giełdy zaliczki podatkowe.

Przy zastosowaniu powyższego trybu postępowania należy w nakazach płatniczych podać wysokość umorzonej kwoty podatku z tytułu przyznanej ulgi i wysokość przypadającej do uiszczenia ostatecznej kwoty podatku.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

372

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 6 maja 1938 r.

L. D. V. 11614/2/38

w sprawie sposobu ustalania dochodu ze źródła należącego do kilku płatników, zamieszkałych w okręgach różnych urzędów skarbowych.

Wyciąg z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 8 marca 1938 r. L. Rej. 5073/35:

— — — — — — — — — — — —

Skarżący na wezwanie władzy skarbowej I instancji wyjaśnił do protokołu z 10 stycznia 1934 r., że kwestia dochodowości budynku była badana przez 3 Urząd Skarbowy w Poznaniu oraz że protokół z tej czynności wraz z dowodami na rozchody znajduje się w 25 Urzędzie Skarbowym w Warszawie, który dokonywał wymiaru podatku dochodowego dla współwłaścicielki wspomnianego budynku. Jeśli więc skarżący w końcowym, dotyczącym tej sprawy ustępie protokołu prosił o „przyjęcie dochodu z budynku według protokołu sporządzonego przez 3 Urząd Skarbowy w Poznaniu", to rzecz oczywista miał na myśli te wszystkie dowody, jakie były przedłożone przy sposobności badania dochodowości tego budynku. Mylnie przyjmuje władza pozwana w odpowiedzi na skargę, że dokumenty te dotyczyły osoby trzeciej. Wszakże skarżący wyraźnie określał je jako odnoszące się do budynku, z którego miał płacić podatek. W tych warunkach było obowiązkiem władzy albo zażądać tych dowodów od Urzędu Skarbowego w Poznaniu wzgl. od tego Urzędu, któremu Urząd w Poznaniu dowody przesłał albo też zakreślić skarżącemu odpowiadający okolicznościom termin do przedłożenia dowodów. Obowiązkowi temu nie czyni zadość zwrócenie się do 3 Urzędu Skarbowego w Poznaniu o „podanie wysokości dochodu uzyskanego przez inż. Czeczota z budynku w Poznaniu przy ul. Wierzbięcice Nr 18" i oparcie się na przesłanym przez Urząd w Poznaniu obliczeniu dochodu, wykazującym jedynie przychód brutto w kwocie 22.202 zł oraz po potrąceniu 40%, czysty dochód w kwocie 6.662 zł. Zarzut obrazy art. 63 ust. 2 ustawy o państwowym podatku dochodowym jest więc słuszny.

— — — — — — — — — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu (Wydział Skarbowy) oraz wszystkim urzędom skarbowym

udziela się do wiadomości i stosowania.

Za Dyrektora Departamentu:
(—) K. Janczewski
Naczelnik Wydziału.

373

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 maja 1938 r.

L. D. V. 12181/1/38.

w sprawie stosowania umowy z Gdańskiem w przedmiocie ochrony i pomocy prawnej w dziedzinie podatków.

I.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że niektóre urzędy skarbowe odmawiają gdańskim władzom podatkowym przeprowadzenia egzekucji ich należności podatkowych, które określone są we wnioskach egzekucyjnych jako t. zw. „Gemeinsames Steuersoll".

Wobec tego Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że w myśl gdańskiej ustawy z 27 września 1928 r. (Gsblt. Nr 28, poz. 62) władze podatkowe gdańskie mają prawo łączenia należności z tytułu podatków: dochodowego, od osób prawnych, majątkowego, zarobkowego i obrotowego, przypadających od każdego płatnika, w jedną ogólną sumę, nazywaną „Gemeinsames Steuersoll" i pobierania oraz przymusowego ściągania tej sumy od płatników bez obowiązku ujawnienia, jaka część tej sumy przypada na każdy z tych podatków. Zgodnie z tą ustawą przepisy rachunkowo-kasowe, obowiązujące w Gdańsku, przewidują kontowanie w księgach bierczych ogólnej należności podatkowej, przypadającej od każdego płatnika, bez rozbicia na poszczególne podatki.

W tym stanie rzeczy odpada podstawa do żądania od gdańskich władz podatkowych określania we wnioskach egzekucyjnych sumy, przypadającej na każdy poszczególny podatek, w związku z czym Ministerstwo Skarbu poleca, aby wnioski egzekucyjne, opiewające na „Gemeinsames Steuersoll", realizowane były bez żadnych pod tym względem zastrzeżeń.

II.

Zachodzą wypadki, że urzędy skarbowe, sporządzając wnioski egzekucyjne na należności, przypadające od płatników zamieszkałych na obszarze W. M. Gdańska, nie podają dokładnego adresu płatnika. Gdańskie władze podatkowe, informując się o miejscu zamieszkania takiego płatnika w miejscowym biurze meldunkowym, natrafiają na trudności, gdy się okaże, że istnieją dwie osoby tego samego imienia i nazwiska.

Wobec tego jest wskazane, aby urzędy skarbowe, jeżeli chodzi o płatników, których bliższe adresy są nieznane, podawały we wnioskach egzekucyjnych ostatni znany adres, a ponadto, jeżeli to tylko będzie możliwe, datę i miejsce urodzenia takiego płatnika.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

374

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 13 maja 1938 r.

L. D. V. 7315/3/38.

w sprawie interpretacji art. 20 ust. (2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym.

Do

Izby Skarbowej w Krakowie.

Ministerstwo Skarbu oznajmia, że podziela w zupełności stanowisko Izby Skarbowej, zajęte w sprawie interpretacji art. 20 ust. (2) dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 593), w związku z postanowieniami art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 329) oraz art. 2 pkt. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o popieraniu elektryfikacji (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 633).

Naczelną zasadą powołanego art. 20 jest uchylenie z dniem 1-ym stycznia 1937 r. **wszelkich** przywilejów i zwolnień w państwowym podatku gruntowym, które nie zostały potwierdzone poprzednimi artykułami wspomnianego dekretu. Interpretacja powyższa odpowiada w zupełności treści art. 20 oraz zgodna jest z intencją tego przepisu ustawowego. Wyliczenie w dalszej części tegoż artykułu niektórych przepisów, tracących moc prawną z dniem 1 stycznia 1937 r., jest tylko przykładowe, co wynika ze słów „w szczególności", użytych w tymże artykule, a tym samym nie potrzebuje wymieniać wszystkich przepisów prawnych, które przyznawały zwolnienia od państwowego podatku gruntowego. Z tego jednak nie można snuć wniosku, że owe niewyliczone przepisy nie straciły mocy prawnej po dniu 1-ym stycznia 1937 r., ponieważ byłoby to niezgodne z naczelną zasadą art. 20 dekretu.

W następstwie powyższego Ministerstwo Skarbu oznajmia, że art. 6 ustęp ostatni rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. w sprawie ulg dla przedsiębiorstw przemysłowych i komunikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 329) oraz art. 2 pkt. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o popieraniu elektryfikacji (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 633) straciły moc prawną w odniesieniu do państwowego podatku gruntowego z dniem 1 stycznia 1937 r.

— — — — — — — —

Wszystkim izbom skarbowym, Urzędowi Wojewódzkiemu Śląskiemu w Katowicach oraz wszystkim urzędom skarbowym

do wiadomości i stosowania.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr Lubowicki.*

375

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 10 maja 1938 r.

L. D. VI. 2460/4/38.

w sprawie ważności legalizacji pojemników dokładniejszych i granic uchybień obiegowych dla narzędzi mierniczych.

Do

wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy), Urzędów Skarbowych Akcyz i Monopolów Państwowych i Rejonów Kontroli Skarbowej.

Nawiązując do końcowego ustępu zarządzenia z dnia 16 maja 1936 r. Nr D. VI. 2776/4/36 (Dz. Urz. M. Sk. Nr 17, poz. 548 z 1936 r.), Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że okres ważności legalizacji pojemników dokładniejszych, używanych przez Kontrolę Skarbową przy dokonywaniu nadzoru w przedsiębiorstwach akcyzowo-monopolowych został przedłużony do lat 5 (Dz. Urz. G. U. M., poz. 37/24; P. O. M., poz. 2,37/1,8). Przedłużenie to zostało dokonane w założeniu, że pojemniki te, w okresie kiedy nie są one używane przez Kontrolę Skarbową, będą przechowywane, w myśl postanowień punktu 9 zał. B do § 57 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) pod urzędowym zamknięciem, uniemożliwiającym pracownikom przedsiębiorstw stosowanie ich do niewłaściwych celów.

Równocześnie Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości wyjątki z rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 maja 1933 r. o ustanowieniu granic uchybień obiegowych dla narzędzi, znajdujących się w obrocie publicznym (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 328):

„§ 1. Ustanawia się następujące granice uchybień obiegowych dla narzędzi mierniczych, znajdujących się w obrocie publicznym.

I. Narzędzia do mierzenia długości.

B. Przymiary inne niż bławatne.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1. dla całej długości:

c) dla przymiarów wstęgowych:

50 i 40 metrów . . .	18	milimetrów
30 do 15 „ włącznie	12	„
10 „ 7 „ „	9	„
6 „ 4 „ „	6	„
3 „ 1,5 „ „	3	milimetry
1 metr i 75 cm	2,25	milimetra
50 cm do 30 cm włącznie	1,5	„
25 „ „ 10 „ „	0,75	„

Wymienione granice uchybień stosują się do przymiarów, znajdujących się na płaskiej podstawie poziomej.

2. Dla podziałki:

a) dla przymiarów wielkości powyżej 3 metrów granica uchybienia obiegowego odległości dowolnego wskaźnika podziałki od najbliższego końca obszaru mierniczego wynosi połowę granicy uchybienia obiegowego dla całej długości,

b) dla przymiarów wielkości 3 metry i mniej granica uchybienia obiegowego odległości dowolnego wskaźnika podziałki od obu końców obszaru mierniczego wynosi tyleż, co dla całkowitej długości,

c) dla przymiarów wszelkich wielkości: dla różnicy długości:
dwóch sąsiednich działek centymetrowych lub półcentymetrowych 1,5 milimetra,
dwóch sąsiednich działek milimetrowych lub półmilimetrowych 0,3 milimetra.

III. Pojemniki i przyrządy do mierzenia objętości płynów.

B. Menzury zwyczajne.

Granica uchybienia obiegowego wynosi dla każdej objętości, wyznaczonej przez podziałkę, trzy dwusetne największej pojemności.

C. Pojemniki dokładniejsze.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

dla pojemnika		dla pojemnika	
50 l	200 ml	1/4 l	2,5 ml
20 l	100 „	1/8 l	2 „
10 l	50 „	0,2 l	2 „
5 l	25 „	0,1 l	2 „
2 l	10 „	0,05 l	1 „
1 l	5 „	0,02 l	0,8 „
½ l	5 „	0,01 l	0,4 „

D. Biurety do kwasomierzy.

Granica uchybień obiegowych największej pojemności lub jej części wynosi: dla biuret do ługu jednonormalnego 0,15 ml, dla biuret do ługu dwunormalnego 0,1 ml.

E. Pipety dokładniejsze.

Granice uchybień obiegowych dla największej pojemności mierniczej lub jej części wynoszą:

dla pipet:

do 2 ml włącznie	0,04 ml
ponad 2 ml do 10 ml włącznie . . .	0,1 „
„ 10 „ „ 30 „ „ . . .	0,15 „
„ 30 „ „ 50 „ „ . . .	0,20 „
„ 50 „ „ 75 „ „ . . .	0,30 „
„ 75 „ „ 100 „ „ . . .	0,40 „
„ 100 „ „ 150 „ „ . . .	0.50 „
„ 150 „ „ 200 „ „ . . .	0,60 „
„ 200 „ „ 250 „ „ . . .	0,70 „
„ 250 „ „ 300 „ „ . . .	0,90 „

G. Przyrządy z wielkimi zbiornikami do mierzenia objętości płynów (mierniki do ropy naftowej itp.).

Granice uchybień obiegowych wynoszą 3/500 pojemności.

IV. Wzorce objętości niewłaściwe.

B. Balony szklane.

Granice uchybień obiegowych wynoszą 1/150 pojemności.

C. Wzorcowane butelki.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:
dla butelek o pojemności 2 l ..... 10 ml,
dla butelek o pojemności 1 l i 1/2 l ..... 5 ml.

D. Beczki.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1. dla beczek do piwa pojemności do 10 litrów włącznie — 0,2 litra; pojemności powyżej 10 litrów — 1/50 pojemności beczki, przy czym uwzględnić należy, że przy legalizacji pojemność beczek piwnych mniejsza od 30 l zaokrąglana jest do najbliższej mniejszej od niej miary wielokrotnej 0,5 l, a beczek piwnych od 30 l włącznie wzwyż — do najbliższej mniejszej miary wielokrotnej litra.
2. dla innych beczek:
pojemności do 30 litrów włącznie — 0,2 litra,
pojemności powyżej 30 litrów — 1/150 pojemności.

F. Cysterny (zbiorniki do przewozu paliw płynnych).

1. Granica uchybienia obiegowego zasadniczej pojemności wynosi 1/150 tej pojemności.

2. Granica uchybienia obiegowego dla pojemności komory wziernikowej, ograniczonej dwoma sąsiednimi kresami podziałki pomocniczej wynosi 1/5 tej pojemności, a dla całego obszaru mierniczego podziałki pomocniczej, wynosi 1/5 tej pojemności, a dla całego obszaru mierniczego podziałki pomocniczej 2/5 tej pojemności.

V. Odważniki.

A. Odważniki użytkowe zwyczajne do szalek normalnych.

Granice uchybień obiegowych wynoszą:

1. dla odważnika	5	miriagramowego	15	gramów
" "	2	"	12	"
" "	1	"	7,5	grama
" "	5	kilogramowego	3,75	"
" "	2	"	1,8	"
" "	1	"	1,2	"
" "	50	dekagramowego	750	miligr.
" "	20	"	300	"
" "	10	"	180	"
" "	5	"	150	"
" "	2	"	90	"
" "	1	"	60	"
" "	0,5	"	45	"

2. Dla odważników wielkości nie pomieszczonych w tablicy powyższej, — tyleż, ile wynoszą dla odważników bezpośrednio większych, znajdujących się w tablicy.

VI. Wagi.

A. Wagi handlowe prostodźwigniowe zwyczajne.

Granice uchybień obiegowych są następujące:

1. Czułość wagi powinna być taka, aby przy największym dopuszczalnym obciążeniu jej, niżej wymienione obciążenia dodatkowe wywołały stałe odchylenia (wskazówki, strzałki itp.) od położenia równowagi, wynoszące nie mniej niż 2 milimetry:
a) dla wag przenośnych — 3 gramy na każdy kilogram nośności,
b) dla wag fundamentowych, znajdujących się w nieuprzemysłowionych gospodarstwach rolnych i stosowanych dla celów tychże gospodarstw — 3 g na każdy kilogram nośności,
c) dla wag fundamentowych, z wyjątkiem wag wymienionych w punkcie b — 2 gramy na każdy kilogram nośności.

2. Przy obciążeniu wagi jedną dziesiątą nośności powinna piąta część obciążenia dodatkowego obliczonego według punktu 1, wywoływać stałe odchylenia (wskazówki, strzałki itp.), wynoszące mniej niż 2 milimetry.

3. Uchybienia obiegowe wskazań wagi przy pełnym obciążeniu i 1/10-ej tegoż nie powinny przekraczać wymienionych w punktach 1 i 2 dopuszczalnych miar czułości wagi.

4. Granica uchybienia obiegowego przy innych obciążeniach wynosi:
a) przy obciążeniu w granicach od 1/10 do 1/5 nośności, 1/5 granicy uchybienia obiegowego dla największego obciążenia;
b) przy obciążeniu powyżej 1/5 nośności: 3 gramy na każdy kilogram rzeczywistego obciążenia dla wag, wymienionych w punktach 1a i 1b i 2 gramy — dla wag, wymienionych w punkcie 1 c.

5. Powyższe warunki powinny być zachowane przy każdej pozycji obciążenia szalki lub pomostu.

6. W wagach z wyłącznikiem wskazanie wagi obciążonej po kilkakrotnym wyłączeniu (odciążeniu) i ponownym włączeniu mechanizmu dźwigniowego, nie powinno wykazywać uchybień większych od wymienionych w punktach 1, 2, 3 i 4"

oraz wyjątki z instrukcji Dyrekcji Państwowego Monopolu Spirytusowego z dnia 5 listopada 1937 r. N. II. T/I.W. o nadzorze nad narzędziami mierniczymi w zakładach Państwowego Monopolu Spirytusowego:

„25) Wagi handlowe prostodźwigniowe zwyczajne powinny być sprawdzane raz na 6

miesięcy lub częściej, jeżeli zachodzi potrzeba sprawdzenia.

26) Sprawdzanie polega na:

a) Stwierdzeniu, czy waga, a zwłaszcza jej noże i panewki nie uległy zardzewieniu i czy nie są zabrudzone. Błędy, spowodowane przez rdzę i brud, osadzony w panewkach, mogą być znaczne. Szczególnie szkodliwy jest piasek, który może ścierać po prostu ostrza noży. Nie rozbierając wagi należy ją odkurzyć, brud usunąć, noże i panewki pociągnąć lekką warstewką smaru, pamiętając o tym, że przesadne naoliwienie ułatwia gromadzenie się brudu.

U wag przesuwnikowych należy utrzymywać czysto przesuwnik i wręby skal, a u wag uchylnych tłumiki. W żadnym razie nie mogą być używane do czyszczenia noży, panewek i wrębów materiały ścierające (papier szmerglowy, szmergiel, piasek itp.).

Czyszczenie wag, narażonych na łatwe zakurzenie, zabrudzenie itd. należy, przeprowadzać nie tylko przy sprawdzaniu rzetelności, ale także w krótszych odstępach czasu.

b) Stwierdzeniu w granicach, w jakich to jest możliwe, bez rozbierania wagi, czy wszystkie części są nie uszkodzone i właściwie połączone, a zwłaszcza czy noże opierają się na odpowiednich panewkach i odwrotnie; sztyfty zabezpieczające i śrubki należy ewentualnie podkręcać.

c) Stwierdzeniu, czy wahania wagi odbywają się swobodnie. Waga z tłumikiem powinna wykonać 2 — 3 wahania (w tym celu należy tłumik odpowiednio wyregulować). Waga bez tłumika powinna po wyprowadzeniu z równowagi wahać się swobodnie, żeby ilość wahań wynosiła kilkanaście lub co najmniej kilka (od 8 — 20 wahań).

d) Kilkakrotnym obciążeniu wagi do pełnej nośności tym samym ładunkiem możliwie w tym samym miejscu pomostu lub szalki. Różnice między poszczególnymi wynikami ważenia, nie mogą przekraczać dla wag przenośnych 3/1000 ładunku, dla wag fundamentowanych — 2/1000 ładunku. Ponadto czułość wag powinna odpowiadać postanowieniom p. 28 niniejszej instrukcji.

e) Jeżeli urzędnik odpowiedzialny za stan wag ma do dyspozycji ilość odważników, dostateczną do obciążenia wagi przynajmniej do 1/10 jej nośności, to należy sprawdzić dokładność wskazań wagi za pomocą tych odważników, odważając je na wadze.

Przy sprawdzaniu wagi wagonowej do obciążania której zdobycie odważników w ilości odpowiadającej nawet 1/10 nośności tej wagi jest bardzo trudne, należy posługiwać się ciężarem wagonu, zważonego na wadze kolejowej, oraz używać ciężarów o znanej wielkości nawet poniżej 1/10 nośności wagi, co pozwoli wykryć przynajmniej grube błędy we wskazaniach, spowodowane np. pęknięciem noża, lub innym podobnym uszkodzeniem wagi.

W żadnym razie nie wolno urzędnikowi rozbierać wag, o ile do tego nie jest powołany. O ile zauważone usterki wagi nie znikają po jej oczyszczeniu, należy wagę wycofać z użytku.

Bezwzględnie należy uznać za nierzetelne takie wagi, które nie wahają się swobodnie, nie są dostatecznie czułe, lub noszą na sobie ślady uszkodzenia lub zużycia istotnych części, dalej odważniki zardzewiałe lub w jakikolwiek sposób uszkodzone.

27) Kontrolę wag wagonowych przeprowadzają Dyrekcje P. K. P. na swoją odpowiedzialność oraz przy pomocy własnego personelu i własnego wagonu tarowego. W umowach, zawieranych przez zakłady Państwowego Monopolu Spirytusowego z Dyrekcjami P. K. P., należy ustalić odpowiednie terminy kontroli, warunki płatności, zgodne z zarządzeniem Min. Komunikacji z dnia 9 czerwca 1934 r. Nr M. M. IV. 154/30, ogłoszonym w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych Nr 41 z dnia 30 czerwca 1934 r. oraz sposób zawiadamiania o wynikach kontroli. Kontrola wagi wagonowej za pomocą wagonu tarowego powinna odbywać się 2 razy rocznie lub częściej, jeżeli zajdzie potrzeba sprawdzenia.

Niezależnie od powyższego zakłady Państwowego Monopolu Spirytusowego zastosują sprawdzanie rzetelności wag wagonowych wg metody, podanej przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego.

Zwraca się uwagę na utrzymywanie w należytej czystości pomostu wagi wagonowej, mechanizmu oraz wnętrza fundamentu, jak również na właściwe działanie odwodnienia fundamentu.

Obsługa wag.

28) Z wagami należy obchodzić się ostrożnie, uważnie i starannie, utrzymywać je czysto, w miejscach suchych.

Przed ważeniem należy stwierdzić, czy waga jest ustawiona należycie wg pionu lub poziomnicy, przymocowanej do wagi. Jeżeli waga nie jest zaopatrzona w pion lub poziomnicę, wystarcza jeżeli jest tak ustawiona, że na oko nie widać pochylenia. Ustawiania wagi wg jej wskazówki należy unikać, gdyż prowadzi ono do mniejszych lub większych błędów przy ważeniu, zależnie od rodzaju wagi. Waga po ustawieniu powinna stać mocno na podłożu.

Drugim warunkiem dobrego ważenia jest właściwe wytarowanie wagi. Uskutecznia się je przez zmianę zawartości tarownika szalkowego, balastowego w wagach bez tarownika ruchomego, albo też przez przesunięcie tarownika ruchomego. Po wytarowaniu zawartość tarownika

balastowego powinna być zabezpieczona przed wypadaniem. Tarownik ruchomy powinien być zaciśnięty za pomocą nakrętki lub śrubki, by nie mógł się łatwo niepostrzeżenie przesuwać.

Przy ważeniu należy ładunek kłaść na pomost lub szalkę, nie rzucając gwałtownie; jeżeli waga jest zaopatrzona w urządzenie unieruchamiające lub wyłącznik należy przed tym wagę unieruchomić lub wyłączyć; ładunek należy ustawiać w ogóle na środku pomostu lub szalki; jeżeli szalka lub pomost jest zaopatrzona w poręcze, oparcie itp. można przesunąć ładunek do tej poręczy (oparcia lub tp.).

Ładunek jak i odważniki powinny podczas ważenia opierać się tylko na pomoście, szalce itp.

W żadnym wypadku nie wolno na wadze ważyć ładunków, przekraczających nośność, oznaczoną na wadze (zwykle na dźwigni głównej). Nie należy też na wadze ważyć przedmiotów zbyt małych w stosunku do nośności wagi (zwłaszcza mniejszych niż 1/20 nośności), gdyż zbyt lekkich przedmiotów nie można zważyć dokładnie na większej wadze.

Przed zdjęciem ładunku z wagi należy unieruchomić lub wyłączyć jej mechanizm, jeżeli jest ona zaopatrzona w odpowiednie urządzenia, a w każdym wypadku należy obciążenie zdejmować ostrożnie, by nie wywoływać szkodliwych dla wagi uderzeń, zwłaszcza, gdy nie jest ona wyłączona".

Dyrektor Departamentu:
(—) *M. Węgrzynowski.*

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Z MINISTERSTWA SKARBU:

Komunikat

w sprawie przekazania przez Fundację dla zaopatrzenia wdów i sierot po b. austr. oficerach majątku likwidowanej instytucji.

Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń) podaje do wiadomości, że Komitet Likwidacyjny „Kaiser Franz Josef Stiftung für Versorgung von k. u. k. Offieziers Witwen und Waisen" przekazał Ministerstwu Skarbu (Państwowemu Urzędowi Kontroli Ubezpieczeń) przypadające byłym członkom — obywatelom polskim z rozdziału majątku likwidowanej instytucji kwoty w granicach od 15 groszy do 12 złotych.

Zainteresowane osoby mogą się zgłaszać po odbiór swych należności do Ministerstwa Skarbu (Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń) Warszawa, Krakowskie Przedmieście 60.

(Przedruk z „Monitora Polskiego" z dnia 13 maja 1938 r. Nr 109).

WYCIĄG Z CEDUŁY URZĘDOWEJ

GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

z dnia 18 maja 1938 roku.

WALUTY	Za	Sprzedaż	Kupno
		Złotych	
a) BILETY BANKOWE			
Belgi belgijskie	100 Blg.	89,77	89,30
Dinary jugosłow. . . .	100 Din.	—	—
Dolary Stanów Zjedn. .	1 Dol.	5,29½	5,27
Dolary kanadyjskie . . .	1 Dol.	5,26½	5,24
Floreny holenderskie . .	100 Fl.	294,59	292,85
Franki francuskie . . .	100 Fr.	14,93	14,63
Franki szwajcarskie . .	100 Fr.	121,65	120,85
Funty angielskie	1 Ł.	26,49	26,33
Funty palestyńskie . . .	1 Ł.	26,20	25,95
Funty tureckie	1 Ł.	—	—
Guldeny gdańskie . . .	100 Gld.	100,25	99,75
Korony czecho-słow. . .	100 K.	12,00	10,00
Korony duńskie	100 K.	118,20	117,35
Korony estońskie . . .	100 K.	—	—
Korony norweskie . . .	100 K.	133,03	132,05
Korony szwedzkie . . .	100 K.	136,54	135,55
Leje rumuńskie	100 Lei	—	—
Lewy bułgarskie . . .	100 Lew.	—	—
Liry włoskie	100 Lir.	22,50	21,60
Łaty łotewskie	100 Łat.	—	—
Marki fińskie	100 Mk.	11,70	11,25
Marki niemieckie . . .	100 Mk.	99,00	93,00
Pengö węgierskie . .	100 Png.	—	—
Pesety hiszpańskie . . .	100 Pes.	—	—
Szylingi austriackie . .	100 Szyl.	—	—

WALUTY	Za	Transakcje	Sprzedaż	Kupno
		Złotych		
b) CZEKI I WYPŁATY				
Amsterdam . . .	100 Fl.	293,85	294,59	293,11
Belgrad	100 Din.	—	—	—
Berlin	100 Mk.	—	213,07	212,01
Bruksela	100 Blg.	89,55	89,77	89,33
Budapeszt	100 Png	—	—	—
Bukareszt	100 Lei	—	—	—
Gdańsk	100 Gld.	—	100,25	99,75
Helsinki	100 Mk.	—	11,70	11,64
Konstantynopol . .	1 Ł.	—	—	—
Kopenhaga . . .	100 K.	—	118,20	117,60
Londyn	1 Ł.	26,42	26,49	26,35
Madryt	100 Pes.	—	—	—
Mediolan	100 Lir.	—	28,03	27,89
Montreal	1 Dol.	—	5,28¼	5,26¾
Nowy Jork . . .	1 Dol.	5,30¾	5,32	5,29½
Nowy Jork telegr.	1 Dol.	5,31	5,32¼	5,29¾
Oslo	100 K.	—	133,03	132,37
Paryż	100 Fr.	14,83	14,93	14,73
Praga	100 K.	18,49	18,54	18,44
Ryga	100 Łat.	—	—	—
Sofia	100 Lew.	—	—	—
Sztokholm	100 K.	136,20	136,54	135,86
Tallin	100 K.	—	—	—
Tel-Aviv	1 Ł.	—	26,49	26,35
Wiedeń	100 Szyl.	—	—	—
Zurych	100 Fr.	121,35	121,65	121,05
c) MONETY: 2. Srebro:				
Marki niemieckie	100 Mk.	—	112,00	106,00

Kurs urzędowy 1 grama czystego złota = 5,9244 zł.